Vasilica Mitrea
Ştiai că timpu-i colorat?

ediţia a II-a

Create Space, Constanţa, 2015

Descriere:
MITREA, VASILICA
Ştiai că timpu-i colorat? / roman / Vasilica Mitrea.
Constanţa: Create Space, 2015
ISBN 9781507836736
2007 – 2015, Vasilica Mitrea, Ştiai că timpu-i colorat?

Prefaţă

Doamna Vasilica Mitrea – o autoare cu mult talent în descifrarea psihologiei umane. I-am descoperit înclinaţiile literare când a început colaborarea la revista „CAMARAZII”.

Întâmplarea face să o cunosc pe autoare ca pe o doamnă distinsă, onestă, cu principii clare în problemele vieţii şi de aici, cred, şi exigenţele cu care îşi tratează eroina şi personajele.

Nu orice femeie îşi face toţi anii de serviciu între zidurile unei cazărmi militare, cu toate rigorile care decurg din aceasta.

O fată frumoasă, nu prea înaltă, de la ţară, curată, pură, încrezătoare în forţele sale dar uneori naivă şi prea tolerantă la greşelile altora, pleacă pe drumul vieţii în desluşirea tainelor şi împlinirea rosturilor ei! într-un mediu bărbătesc, regulamentar şi disciplinar, uneori dur, îţi trebuie un scut de protecţie mereu activ, toţi senzorii trebuie să perceapă orice intenţie din jur! Cu o conduită şi o demnitate ireproşabilă, ca urmare a educaţiei autoarei a reuşit să fie bine cotată şi apreciată de tot colectivul unităţii.

Prin articolele domniei sale inserate în revista „CAMARAZII”, articole cu caracter social, a dat dovadă de har şi talent în abordarea problemelor despre care scria şi aceasta a recomandat-o ca pe un bun scriitor.

Titlul cărţii, destul de sugestiv – „ŞTIAI CĂ TIMPU-I COLORAT” este aidoma vieţii noastre – în alb, gri şi

colorat. Este relatarea, esenţa unei vieţi între vorbă şi faptă. Nu întotdeauna oamenii se ţin de promisiuni. Ei pot fi judecaţi după fapte, nu după „vorbe”! încrederea trebuie câştigată, nu declarată!

Eroina noastră – „EA” – încă se mai confruntă cu întrebarea: „oare unde am greşit eu în rosturile vieţii mele”?!

Constantin CRĂCIUN Redactor şef „CAMARAZII”.

Ştiai că timpu-i colorat?

frumos ninge! Dar nu! Nu spun cu Gvoce tare pentru că nu am chef să încep o discuţie cu EL. Ninge încet şi cu fulgi mari. Totul ar fi foarte plăcut, o zi de iarnă ca-n poveşti, cu multă zăpadă, dar fiind la serviciu există pericolul de a nu mai putea pleca din unitate. S-a mai întâmplat de câteva ori, ca din cauza troienelor de zăpadă, să nu mai putem pleca acasă, unitatea fiind amplasată la câţiva kilometri de locul de domiciliu. Undeva, în câmp!

— O să plecăm mai devreme cu o oră, anunţă un coleg! Să nu rămânem înzăpeziţi aici. De la autobuz până în faţa blocului am înotat în stratul mare de omăt care se aşezase.

Uf… ce frig este şi în casă!

„Să mai puneţi o haină pe voi, dacă vă este frig” – ne-a spus preşedintele ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, la ultimul… Congres. Dorea să facă economii pe spatele populaţiei.

Am băgat un reşou în priză, ca să mai ridic puţin temperatura din casă.

— Alo… Cine-i la telefon?

— Eu sunt! Am ajuns acasă, am mâncat şi te-am sunat să văd ce mai faci.

Şi… conversăm aşa, la telefon, de una… de alta… până când îmi dau seama că a trecut o oră. Ce noroc că se poate vorbi la telefon – local – cu un singur impuls, vreo trei ore. Un abonament de telefon 65 de lei, iar un impuls, 25 de bani.

E sâmbătă seara, ziua liberă care se acorda la două săptămâni! Aşa că mâine mă trezesc mai târziu.

În casă este curat, s-a mai încălzit şi atmosfera. Ce mai, e bine! Până când o să avem şi program la televizor să mă apuc să citesc ceva, îmi spun eu! Dar nu parcurg decât o pagină, că sună din nou telefonul. Tot EL. Vorbea cu o voce gravă, serioasă – timp în care eu treceam prin toate stările sufleteşti: de furie, plictiseală – nerăbdătoare să continui lectura rea cărţii. Dar la capătul celălalt al firului, EL spunea lucruri „grave” în accepţiunea mea. Eu, care nu mai credeam în niciun bărbat, urechea mea auzea tot felul de promisiuni, jurăminte. Pentru mine, acest telefon însemna o mare pierdere de timp. Nu simţeam nimic pentru el. Îl priveam doar ca pe un coleg de serviciu şi atât. Avusesem deja o căsnicie nefericită. Eu rămăsesem cu fetiţa, iar băiatul meu, pe care îl iubeam nespus de mult, rămăsese în grija bunicilor din partea tatălui, deoarece, pe timpul procesului, care durase foarte mult, fostul meu soţ l-a dus în vacanţa de vară la bunici şi nu l-a mai adus înapoi, timp în care, copil fiind, s-a acomodat mult cu „răsfăţul” bunicilor. Atunci când eu l-am câştigat prin proces, copilul nu a mai dorit să vină şi nici bunicii nu au vrut să mi-l dea. Am plecat la socrii să-mi iau băiatul acasă, cu „Hotărârea” în mână, dar bunicii lui chemase toate rudele să protesteze împotriva mea. Nu a fost posibil să-l am alături de mine. Multe seri am adormit plângând cu capul pe pernă de dorul lui.

Ieşisem din această căsnicie cu un gust atât de amar, încât nu mai doream prea curând un bărbat în viaţa mea. Ba, ca să fiu sinceră, îmi propusesem să rămân singură toată viaţa. Atât eram de dezamăgită de primul meu soţ că îi vedeam pe toţi „la fel”.

Acestea erau sentimentele în momentul când a apărut EL în calea mea. De altfel ne cunoşteam destul de bine. Fusesem prieteni de familie – lui îi murise soţia, iar eu mă despărţisem.

Viaţa mea se desfăşura între serviciu şi casă. De foarte multe ori se întâmpla să nu ies din casă de sâmbătă seara până luni dimineaţa, când trebuia să merg la serviciu. Într-un final mă consolasem singură şi îmi

ordonam timpul meu liber pe care îl dedicam lecturii şi învăţării a tot ce nu îmi însuşisem până atunci.

Mama mea murise cam în acelaşi timp când se desfăşura procesul meu de divorţ. Nici nu ştiu pentru ce sufeream mai mult – că treceam printr-un divorţ sau pentru că o pierdusem pe mama mea. Era o vreme când mă împărţeam între casă, serviciu şi vizite la căpătâiul mamei, care a zăcut o perioadă mai lungă de timp înainte de a-şi da sfârşitul.

Îmi lipseau mult acum sfaturile dumneaei: „Dacă te duci la cineva în vizită, să nu stai mult”, „Dacă vezi că „pune de mămăligă”, să te ridici şi să pleci, chiar dacă insistă să rămâi la masă”, „Să nu cumva să treci pe lângă cineva cunoscut şi să nu saluţi”, „Dacă primeşti un cadou, oricât de mic, chiar dacă nu-ţi place, tu să te bucuri de el, să mulţumeşti şi să-ţi manifeşti bucuria”, „Vezi, dacă stai cumva la birou cu spatele la uşă, să nu-ţi laşi treaba ta şi să te întorci să vezi cine a intrat”, „Să nu pui mâna pe un lucru care nu-ţi aparţine, că omul ştie şi de o papiotă de aţă pe care o are în casă, „să nu aduci în casa ta nimic de furat”…

O, Doamne, şi câte alte sfaturi…

— Gata, mămico, taci, că mi-ai mai spus…

— „Taci, fa! Chiar dacă ţi-am mai spus, tot o să-ţi mai repet, ca să-ţi intre bine în cap!” Aşa proceda şi cu fraţii mei. Avea tot timpul impresia că mai are încă ceva de spus.

Aşa decurgeau întotdeauna plecările mele de acasă. Mă conducea până la poartă şi, plecată fiind, încă o mai auzeam murmurând câte ceva.

Crescută fiind în acest mod, am ajuns să preţuiesc cel mai mult valorile morale. Pentru mine a contat mai puţin studiile cuiva, naţionalitatea, cât de frumos sau bogat eşti… Contează cel mai mult să fii OM. Să pot conta pe cuvântul tău ca şi când acesta ar fi ca un act scris.

Aşa erau părinţii mei! Aşa am pretins şi eu de la cei cu care am conlucrat.

Tatăl meu avea o vorbă pentru cei care nu erau „oameni”: „Ţine-i la distanţă. Un bună-ziua şi atât. Altfel,

vei suferi mai târziu mai mult, dacă vei continua să „mergi” alături de ei! Ooo, şi de câte ori n-am ţinut cont de aceste sfaturi mi-am adus aminte de vorbele lor. Câtă dreptate au avut!

Ninge! Ninge frumos şi cu fulgi mari. Aud soneria. O familie prietenă care îmi făceau întotdeauna surprize plăcute.

— Am venit să te luăm şi pe tine la familia Mărgărit. Pe noi ne-au invitat la un rasol şi i-am anunţat că te luăm şi pe tine.

Gigi, o doamnă cochetă şi frumoasă, era contabilă la Primărie, iar soţul ei, domnul Neacşu, ofiţer. Apreciam mult că mă „scoteau” mai des din casă. Ba la o friptură la mama ei, care locuia la curte; ba la un „mic”, duminica. De Paşti sau de Crăciun, mă invitau la ei acasă să luăm masa împreună, să nu stau singură. Nu i-am mai văzut de mult. De câţiva ani ei locuiesc în Bucureşti. Le port acum o veşnică recunoştinţă, pentru că, mai târziu, am întâlnit familii, mai bine zis femei geloase, care, deşi te asigură de prietenia lor, nu te-ar invita – doamne fereşte – să le ţii companie sau să te scoată la o plimbare în familie.

A fost o seară minunată. S-a mâncat, s-a băut, s-au spus bancuri şi glume.

— Unde-ai fost, că te-am sunat!

— Am fost plecată într-o vizită cu familia Neacşu.

— Ce-ţi pasă! Tu te distrezi, în timp ce eu sufăr singur în casă!

— Aş fi putut să te ajut cu ceva?

— Ai putea să accepţi să te căsătoreşti cu mine. Să laşi în urmă drama prin care ai trecut. Nu înţelegi că te plac şi vreau să-mi clădesc restul vieţii alături de tine?

— Nu am încredere în nimeni. Nici chiar atunci când îmi p rom îţi că voi fi fericită alături de tine.

— Tu crezi că toţi bărbaţii sunt la fel? Fugi de fericire!

— Poate că ai dreptate. Dar nu înţelegi că nu mai cred în nimeni?

Stăm aşa de vorbă, la telefon, vreo 2 – 3 ore. Îl rog să

închidă Trebuie să mă culc… Am mai spus că LUI îi murise soţia, cu care fusesem prietenă.

— Sărut-mâna!

— Bună dimineaţa! Şi domnul inginer îmi întinde trei garoafe roşii. Obişnuia să-mi aducă flori aproape în fiecare dimineaţă de luni – dumnealui locuind şi făcând naveta la Bucureşti.

La început găsea câte un motiv de a-mi rămânea dator şi pentru asta îmi oferea flori, după care începuse să devină obişnuinţă. Îmi făcea… „curte”. Era manierat, totdeauna bine îngrijit, iar când se îmbrăca civil îşi punea adesea pantaloni şi cămaşă albă, ceea ce îi dădea un aer de „lord”. Vorbea foarte calm şi deseori îmi dădea sfaturi în ce priveşte vestimentaţia mea, rămânând întotdeauna la nivel de discuţie. Era cu 5 ani mai mic decât mine. Nu fusese niciodată căsătorit, motiv pentru care eu îl ţineam la „distanţă”. Eram foarte protocolari în discuţie.

— Sunteţi de acord să ieşim diseară la un restaurant?

— Momentan nu ştiu ce să zic, dar mă mai gândesc.

După plecarea lui mă sfătuiam cu şeful meu ce să fac, cu care mă aveam ca un frate. Între noi era foarte mult respect. Petrecându-ne toată ziua la serviciu ne cunoşteam şi reciproc familiile.

„Duceţi-vă doamnă! mai ieşiţi şi dumneavoastră în lume. Nu staţi numai în casă!”

După terminarea programului, la ora stabilită, domnul inginer a venit cu maşina şi am plecat într-un oraş apropiat. Ce să spun. A fost o seară de neuitat. Dumnealui a fost, ca de obicei, protocolar şi manierat. Mi-a cumpărat o ciocolată şi pentru acasă. Pe atunci nu se prea găseau astfel de bunătăţi la tot pasul, prin magazine. Ciocolata şi fructele exotice erau „specialităţi”. Se aduceau mai mult de sărbători sau se mai găseau prin restaurante.

Cu domnul inginer aveam o prietenie frumoasă. Puteam discuta orice cu dumnealui, pe orice domeniu. Prin nimic nu-i lăsam de înţeles că această prietenie ar duce la o adevărată relaţie. Când ieşeam undeva, mă lua din faţa blocului cu maşina şi tot acolo mă dădeam jos, fără însă a

veni şi în casă.

Perseverent însă cum era în această prietenie, singur şi-a creat o şansă după vreo 3 – 4 luni.

La mine în vizită urma să vină o mătuşă cu fiica şi nepoata ei, de vreo doi anişori. Eu îi povestisem „domnului” (aşa mă adresam) că în acea zi mă duc, după-amiază, să le aştept la tren.

Au coborât rudele mele din tren şi când să le conduc la autobuz (era o staţie sau două până acasă la mine) ne-a ieşit „domnul” în cale şi s-a oferit să ne ducă cu maşina. Verişoara mea, când a auzit oferta, nici nu a mai vrut să audă de autobuz. Aşa că, ajunşi acasă, nu am avut încotro şi l-am invitat şi pe el.

Eu ştiam să-mi primesc musafirii. La sufragerie era masa extinsă, aranjată foarte frumos şi mă pregătisem cu multe bucate alese, deşi trăiam o perioadă de austeritate. „Domnului” i-a plăcut totul foarte mult. Era încântat şi mult timp a continuat să-mi aducă laude: că… i-a plăcut apartamentul, meniul a fost delicios, felul cum am ştiut să aranjez totul… iar stima şi respectul lui pentru mine au crescut şi mai mult. Continua adesea să mă invite în tot felul de plimbări. Nu am putut să evit invitaţia care ne-au făcut-o rudele noastre la Constanţa. A insistat mult să mergem la mare. Aşa că, într-o sâmbătă, am plecat cu maşina la Constanţa. Am fost primiţi cu multă ospitalitate.

Am plecat la Mamaia. Numai noi doi. N-am să uit niciodată acel apus de soare care se reflecta în apa Ghiolului, iar el, timid şi protocolar, eu la fel, ne-am „înfrânat” sentimentele. Nu ni le-am exprimat în niciun fel, deşi am simţit o anumită „tensiune” între noi, dată mai mult de natură şi acel „apus de soare”. Tăceam, admiram şi vorbea numai privirea noastră. Tot ce realizasem după o prietenie lungă, a fost să ne luăm de braţ şi să ne plimbăm puţin pe malul lacului şi… puţin pe malul mării. Se înserase… nisipul strălucea la lumina lunii şi a felinarelor de pe litoral. Era o seară călduroasă, fără pic de adiere de vânt. Iar, deasupra noastră, auzeam parcă un cor de îngeri care ne ţineau companie. Stelele, şi ele, dansau şi alergau

pe un cer de necuprins.

Se înserase şi am plecat la rudele mele, unde eram aşteptaţi. Eu am dormit cu mătuşa mea în pat, iar el, două camere mai încolo. În camera dintre noi şi el, dormea unchiul meu.

Am mai făcut o vizită a doua zi la mare. Mi-a spus, şoptit, că s-a simţit foarte bine la rudele mele.

I-a plăcut compania, misterul pe care îl degajă toată fiinţa mea, dar mai mult decât orice cuvinte a „vorbit" privirea lui. Uneori, cuvintele nu-şi au rostul când vorbeşte limbajul trupului. Şi eu mă simţisem la fel de bine.

A fost o vară călduroasă. Eu primeam „admiraţii" de peste tot. La serviciu lucram într-o atmosferă bună. Eram conştiincioasă şi responsabilă în tot ce făceam. Calificativele mele la locul de muncă au fost întotdeauna numai de FOARTE BINE.

Domnul inginer continua să-mi aducă flori. Mă vizita la birou aproape în fiecare zi. Discuţiile dintre noi erau dintre cele mai diverse. Niciodată însă nu discutam despre noi doi şi se desfăşurau în prezenţa şefului meu.

Mai facem o vizită la Bucureşti. Mergem prin magazine. Eu cumpăr câte ceva, iar după-amiază mă conduce la tren. Venisem în Bucureşti cu maşina, dar el avea ceva de rezolvat în Bucureşti şi se întorcea abia după câteva zile.

Trece un timp şi mă invită să plecăm la munte (Sinaia, Predeal, Braşov). Am acceptat după multă cumpăneală, dar ne-am înţeles să ne cazăm separat.

La început refuzasem invitaţia, dar tot şeful meu, ştiindu-mă ce viaţă de pustnică duc, m-a îndemnat să accept. „Nu vedeţi ce domn este… domnul inginer?!"

Deci, după multe eschivări, după ce m-am obişnuit cu ideea, accept şi, uite-a şa, plecăm într-o sâmbătă după-amiaza spre Sinaia.

Ajungem în Sinaia şi prima grijă era să ne asigurăm cazarea. Dar, la toate hotelurile care am întrebat ni se răspundea că „nu avem camere libere"! Până spre seară tot asta am făcut, să mergem din hotel în hotel, deşi la

urmă nu mai întrebam de două camere, doream numai una, pentru mine. El spunea că va dormi în maşină că are două pături la el. Dar nici aşa nu am găsit.

Obosisem de atâta căutat. Trecusem prin toate staţiunile şi ajunsesem la Braşov, dar „nimic”. Nu am avut altă soluţie decât aceea de a ne găsi loc de parcare într-o poieniţă, aproape de un râu, iar în dreapta şi stânga erau câteva case. Acolo se mai aflau şi alte maşini. Locul era mirific! Am alergat să văd pârâul care curgea limpede, răzbătând până la maşină un murmur melodios şi ritmic în viteza lui de deplasare.

Am stat pe iarbă până târziu. Am mâncat, am vorbit, iar când ni s-a făcut somn am intrat în maşină şi ne-am culcat îmbrăcaţi. Noi, deşi ne împrietenisem mai mult, vorbeam tot protocolar – cu „domnul” şi „doamna”.

La culcare, eu nu ştiam cum să-mi ţin mai bine respiraţia. Să nu mă mişc, să nu vorbesc, să menţin tot acea „distanţă” dintre noi şi… am reuşit.

M-am trezit după ce soarele a răsărit şi urca uşor spre cer. Era duminică dimineaţa. Se trezise şi el. Ne-am privit, am zâmbit amândoi şi ne-am dat bineţe aproape în acelaşi timp.

Eu eram foarte mândră de mine că nu s-a întâmplat şi altceva. Chiar îmi zburase gândul, să-l judec, că avusese intenţii necurate. Că mă adusese aşa departe ca să începem o relaţie mai intimă. Dar toate acestea nu au avut temei în realitate. Văzusem şi eu că nu găsisem camere libere la hotel, nu?!

Am ieşit din maşină şi, în josul străzii, văzusem că era o alimentară. Ne-am dus să cumpărăm ceva de mâncare. Am insistat să plătim amândoi alimentele pe care le procurasem. Până la urmă a acceptat.

Nu puteam pleca spre casă, deoarece, în acea duminică, circulau numai maşinile cu număr impar, iar el avea număr par. Şi… apropo de numărul lui la maşină (par), şeful meu, când îl vedea pe geam venind pe alee spre biroul nostru, mă anunţa: „Vine 16-B”.

Trebuia deci să aşteptăm până după 12.00 noaptea.

Aşa că ne-am petrecut timpul într-un mod plăcut, admirând peisajul, povestind fiecare ceva din viaţa lui…

El s-a apucat să desfacă ceva la maşină, iar eu am stat pe malul râului, la soare.

După prânz mi-a propus să merg să mă odihnesc puţin în maşină, că îmi întinde scaunele. Bună idee. Am încercat să şi adorm puţin.

— Nu ai adormit?

— Încă nu! Deşi pe malul lacului am simţit nevoia să stau puţin întinsă.

Am vorbit… dar a încercat să mă sărute, la care eu am avut o reacţie de respingere, iar el, sensibil, nu a primit bine acest refuz.

A rămas puţin tăcut.

Am început din nou să discutăm. Eu, foarte emoţionată, cred că şi el la fel, îmi repeta că mă place foarte mult şi ar dori să fim împreună. Am încercat să-i explic atunci că el ar putea avea orice femeie care să nu fi fost căsătorită, el fiind cavaler. Şi mai ales… să nu aibă şi copiii… cum aveam eu. Dar, orice îi spuneam, el avea argumente pro. Nu trebuie să se înţeleagă greşit că nu mă merita el pe mine! Eu nu îl meritam pe el. Şi întotdeauna am ştiut „limita şi măsura lucrurilor”. El era mai mic ca vârstă decât mine, necăsătorit şi avea dreptul la o nuntă… şi… tot aşa… eu credeam că mă fac înţeleasă, el nu înţelegea… sau se făcea că nu înţelege!

Atunci mi-am dat seama că făcusem o mare greşeală venind cu el, dându-i astfel speranţe pentru o relaţie. Am ieşit din maşină foarte tulburată, emoţionată şi am coborât la acel pârâu, care avea un „măluş” mai înalt şi, de acolo, de jos, nu îi vedeam maşina.

Nu ştiu cât a trecut stând aşa, acolo, cu gândurile împrăştiate, foarte confuză. Chiar mă încercase anumite sentimente de ciudă împotriva principiilor mele, a educaţiei dată de părinţii mei, că nu puteam trece peste anumite bariere.

Începusem să nu mai fiu atât de mândră de mine. Dar nici nu puteam să fiu altfel. Acum mă cunosc mai bine. Am

ţinut mai mult la demnitatea mea de femeie decât la fericire; nu am trăit niciodată clipa, care nu se mai întoarce!” Ori, clipele de fericire sunt ca o hrană pentru suflet, când începi să trăieşti din amintiri.

Stând eu aşa, cu gândurile mele, nu ştiu cât timp trecuse, aud motorul maşinii pornit şi mă ridic înspăimântată, spunând în sinea mea: „nu cumva pleacă şi mă lasă aici, sumar îmbrăcată, să mă „pedepsească”, să-mi plătească pentru gestul meu de a-i respinge până şi un sărut?!

Dar nu! Cum puteam gândi aşa ceva despre el. El era un om adevărat. Nu terminase încă reparaţia la maşină şi încerca, cu motorul pornit, să verifice starea maşinii, să vadă despre ce-i vorba. Când m-am ridicat speriată am văzut câteva componente ale maşinii pe iarbă şi aşa m-am liniştit. Mă simţeam totuşi jenată de faptul că nu-l lăsasem măcar să mă sărute. Nu a ştiut niciodată că intrasem în panică la auzul motorului pornit. O spun pentru prima dată.

Mai înainte de 12.00 noaptea am pornit spre casă. Mie mi-a lăsat coborât scaunul din dreapta lui, făcut pat, şi mi-a spus că aş putea să mă odihnesc până acasă. Eu însă, deşi am stat culcată, nu am reuşit să adorm.

Aproape tot drumul ei a condus cu mâna stângă iar cu mâna dreaptă îmi ţinea mâna mea.

Ajunşi acasă, aproape spre dimineaţă, m-a lăsat în faţa blocului, după care a plecat.

Ne-am întâlnit a doua zi la serviciu.

M-am gândit în sinea mea că n-o să mai treacă pe la mine, pe la birou şi că n-o să mai vrea să fim prieteni. Dar, dimpotrivă, am simţit că prietenia noastră s-a adâncit şi mai mult. Mă stima şi mă admira mai mult şi nu „înghiţea” ca cineva să mă vorbească de rău. Cum se obişnuieşte de fapt cu o femeie singură. Vorbele rele apar indiferent de comportament. Dar el, acum, mă cunoştea şi mai bine.

Nu a trecut mult şi a plecat în concediu, mai precis la bunicii lui, la Oradea. Mă invitase şi pe mine, dar bineînţeles că am refuzat. Până a ajuns la destinaţie, îmi

trimitea câte o vedere din toate staţiunile prin care trecea. Primeam chiar şi două vederi într-o zi, din aceeaşi staţiune, dar imagini diferite.

Când s-a întors din concediu a început să insiste să stăm împreună, să se mute la mine, spunând adesea: „Lumea mai mult vorbeşte atunci când nu ştie nimic sau când ştie foarte puţin. Dar noi o să le dăm toate informaţiile de care au nevoie şi atunci ne lasă în pace. De ce ţi-e frică atât de mult de viitor, de a avea o nouă relaţie?”

Nu mă gândeam numai la mine. Să-mi fie mie bine! Mă gândeam şi la părinţii lui, că le-ar plăcea să aibă lângă el o fată, o femeie care măcar nu fusese căsătorită. Mai precis, eu nu mă consideram o partidă bună pentru el. Şi am început să refuz tot mai des invitaţiile lui.

Am rămas în schimb foarte buni prieteni şi, deşi nu l-am mai văzut de mult, sunt convinsă că nutreşte pentru mine – nu cred că iubire – dar acelaşi respect şi admiraţie. S-a căsătorit mult mai târziu cu o doamnă, medic stomatolog. Sper ca Dumnezeu să-l fi răsplătit cu un destin binemeritat!

M-am întors puţin în timp, amintindu-mi de această frumoasă prietenie, simţind poate nevoia să arăt că nu toţi bărbaţii sunt egoişti, ca aceia care spun că te iubesc. Ei de fapt se iubesc pe ei, vor ceva care să intre în proprietatea lor şi fac totul pentru a obţine acel „ceva” – după care aruncă la gunoi când s-a plictisit. Nu fac diferenţa între om şi obiect. A dorit, a avut, a stricat, a aruncat! Ce… era vorba aici de suflete rănite, de sentimente investite… şi nu de obiecte? Păi, pentru ei care-i diferenţa. Niciuna! Ei se joacă cu o inimă şi un suflet curat, la fel cum s-ar juca cu un obiect rece şi fără viaţă. Se dau peste cap când îşi doresc ceva. Sunt egoişti. Devin obsesivi cu cât îi respingi mai mult! Vorbele sunt doar vorbe, promisiunile sunt tot vorbe.

Am făcut o paranteză, amintindu-mi de acest bun prieten. Dar probabil, ca să nu fii dezamăgită sau decepţionată, ar trebui să rămâi singură toată viaţa,

amintindu-ţi doar de vremurile bune, gândindu-te continuu: „Ce bine era dacă mă căsătoream cu ACEL CINEVA. Ce mult m-ar fi iubit. Ce mult m-ar fi respectat. Ce mult m-ar fi adorat. Ce viaţă lipsită de griji aş fi avut. Ce fericită aş fi fost astăzi… „Vise! Vise! Vise! Folclorul românesc are o vorbă: „Nici în mine nu mai cred, dar în altcineva!”

Dar ce înseamnă viaţa fără speranţe, fără să ai încredere în cei apropiaţi? Degeaba mai trăieşti. Şi… mergi mai departe şi te complaci în minciună, crezând că tot ce ţi se spune este şi adevărat! Poate chiar această credulitate îţi dă puterea să mergi mai departe. Şi dacă nu ar exista speranţa în mai bine cum am putea trăi!?

Toate miresmele florilor te învăluie în parfumul lor şi totul în jurul tău are culoare când te ştii iubit, când simţi că cineva are nevoie de tine – chiar şi atunci când tu nu ai nevoie de el. Te simţi mai lipsit de griji şi ai mai multă încredere în forâele tale.

De fapt, cel care te iubeşte, acela îţi este şi dator până la urmă pentru că este iubirea lui, necesitatea lui, dorinţa lui de tine, plăcerea lui de a te avea! Când doreşti cu ardoare un obiect să fie al tău, nu plăteşti ca să îl obţii? Orice are un preţ! O constatare dură, dar tardivă!

Pornind de la milă şi trăind ipotetic sentimentele lui de iubire începi, chiar dacă mai puţin, să ţii la acea persoană, considerând-o în acelaşi timp protectorul tău. Aşa mă simţeam şi eu atunci, chiar dacă eu nu iubeam, mă simţeam protejată şi, începusem să-l iubesc un pic pe „protectorul” meu. Pe cine oare nu l-a încercat sentimente asemănătoare? Să începi o iubire doar ca răsplată pentru iubirea celuilalt.

Intram în postul Crăciunului.

În seara de lăsatul secului am plecat la ţară cu fetiţa mea. Mama decedase cu un an înainte. Trăia numai tatăl meu. Nimic nu se compară cu dragostea şi îmbrăţişarea primită de familia ta. Am petrecut aşa cum se obişnuieşte la ţară cu aceste tradiţii. Pe lângă multe bunătăţi, în aceste zile, se pregăteşte plăcintă cu brânză. Preferata mea.

— Ce mai faci fetiţă? Cum îţi merge cu serviciul?

Acestea erau întrebările tatălui meu de fiecare dată când ne vedeam. Eu eram „fetiţa lui” şi aşa am rămas cât timp a trăit. Mă iubea foarte mult. Îmi amintesc odată… Era bolnav. Am primit vestea la serviciu că tata este grav bolnav şi că doreşte foarte mult să mă vadă. În acea zi m-am învoit de la serviciu. Şefii mei, care aveau un respect pentru mine, mi-au pus o maşină la dispoziţie, cu însoţitor, şi am plecat să-l văd pe tatăl meu bolnav. A fost foarte bucuros când m-a văzut. Era o zi între Crăciun şi Anul Nou, deoarece îmi amintesc cum mama ne-a făcut o mămăliguţă cu cârnaţi, carne prăjită, vin şi alte bunătăţi cu care ne-a servit. Îmi explica mama atunci că tata era foarte agitat, voia să mă vadă cât mai repede. Eu eram febleţea lui şi nu şi-a dat sufletul până când nu am fost şi eu prezentă.

Când vorbea despre tatăl meu, care era mai tot timpul bolnav în ultima vreme, mama ne prelucra ce trebuie să facem atunci când el va deceda. Însă mama, care fusese mai sănătoasă, a venit nenorocirea, s-a îmbolnăvit şi în trei luni a decedat. Tatăl meu s-a făcut bine. A mai trăit încă patru ani după decesul mamei.

Acum îl aveam numai pe el să-mi poarte de grijă şi nu-mi purta numai de grijă, mă şi iubea enorm, eu eram preferata lui dintre toţi cei cinci copiii.

— Fetiţă, eu am să mor, mă duc după mamăta, de care îmi este tare dor, dar necazul meu cel mare este că tu eşti singură!

— Tăticule, nu-ţi mai face atâtea griji că eu mă descurc şi singură. Tu ai grijă de sănătatea ta. Vreau să te ştiu în viaţă şi sănătos de câte ori vin la ţară.

Dumnealui îmi dădea întotdeauna o sumă de bani, separată de cea cu transportul, care era 4 lei, şi-mi spunea de fiecare dată: „Să mai vii, că drumul nu te costă nimic” şi stătea aşa la poartă, cu privirea aţintită, până nu mă mai vedea deloc.

Şi celelalte rude de la ţară erau foarte darnice cu mine. Plecam cu provizii care să-mi ajungă o perioadă

bună de timp.

Trăiam în acele vremuri o perioadă de criză alimentară. Era putere de cumpărare, dar nu le găseai. Pentru un pachet de unt, un plic de cacao, un kilogram de portocale etc., trebuia să stai mult timp la coadă, deoarece se găseau foarte rar în alimentară. Să te înarmezi cu răbdare şi să aştepţi să-ţi vină rândul. De câte ori nu stăteam la „coadă" şi, înainte de a-mi veni mie rândul, se termina acel produs. Nu mă simţeam deloc bine. Era ca şi când ai fi pierdut ceva material, nu că ai pierdut doar timp.

Înainte de sărbători, cu vreo 3 – 4 săptămâni, mă apucam de curăţenie generală.

Şi la serviciu era o perioadă aglomerată în lucrări, sfârşit de an. Deci acasă şi la serviciu aveam multe de rezolvat. Pe lângă toate acestea trebuia să-mi fac şi cumpărăturile pentru sărbători. Întâi trebuia să aflu la ce magazin s-a adus „cutare lucru", după care să stau ore în şir la rând.

— Doamnă, vă rog să veniţi până la mine la birou!

— De ce? întreb eu.

— Trebuie să vă spun ceva!

— Păi spuneţi-mi aici ce aveţi de spus. Din câte ştiu eu nu am nimic de raportat la partid. EL fiind secretar de partid. EL, aşa cum l-am numit eu în povestirea mea, fiind singur, necăsătorit, soţia îi decedase. EL, cel cu care fusesem prieteni de familie, ne cunoşteam foarte bine dar trebuia să vorbesc respectuos, aşa cum cerea ierarhia funcţiei şi gradului.

Eu a trebuit în cele din urmă să mă conformez. Nu ştiam ce are să-mi spună.

Am intrat „la partid", unde era mai frig, eu, în birou, aveam un „godin" care se încălzea cu lemne.

— Luaţi loc, vă rog!

— Lăsaţi că stau în picioare, să nu îngheţ de tot. Atunci şi EL a rămas în picioare şi… din această poziţie… a încercat să-mi facă tot felul de reproşuri.

— De ce, doamnă, vă jucaţi cu mine ca şoarecele cu pisica?

Eu întreb mirată:

— Cum? De ce spuneţi asta?

— Păi cu toţi colegii mei staţi de vorbă, mai beţi o cafea, numai pe mine mă refuzaţi!

— Nu cred. Sau cel puţin nu mi-am dat seama de un astfel de comportament din partea mea. Cred că vi se pare!

— Cum doamnă să mi se pară – ridică dumnealui şi mai mult tonul. Credeţi că nu am observat?

Eu tac, uitându-mă la el şi neînţelegând de ce revărsa atâta furie asupra mea. Aveam să aflu din povestirea lui, în amănunt, de când persoana mea a început să-l intereseze, eu nebănuind până atunci tot zbuciumul lui pentru dragostea ce mi-o purta, de câţiva ani, fără să mi-o mărturisească vreodată.

Aflu atunci, pe măsură ce îmi vorbea, anumite date din viaţa mea pe care eu le uitasem, iar EL, acum, mi le reamintea, ca de exemplu: în ce zi m-a văzut prima dată (şi asta coincidea cu prima mea zi de angajare în unitate, unde întotdeauna aveam dubii pentru că, în cartea mea de muncă era trecută data de 10 iunie, iar eu ştiam că la unitate m-am angajat în data de 6 iunie, prima mea zi de muncă). Eu, care avusesem întotdeauna îndoieli cu privire la această dată, îmi spun: „Deci, e adevărat, în 6 iunie m-am angajat, nu în 10 iunie cum este trecut în cartea de muncă. Pe mine mă interesa mai mult că întotdeauna avusesem dreptate cu privire la data angajării şi nici pe departe ziua în care mă văzuse el prima dată.

Fiind aşa de preocupată de această dată, I-am auzit ca prin vis, continuând să mă surprindă: „În aprilie 1974, când dumneavoastră aţi botezat un fin… (eu uitasem şi această dată, iar EL mi-a reamintit) … nu am răspuns invitaţiei deoarece nu ştiam să dansez şi atunci m-am gândit că nu o să aveţi o părere prea bună despre mine…

Şi… tot aşa, îmi aminteşte anumite date şi lucruri pe care eu le uitasem, spunând că de atunci mă iubeşte – şi… culmea… trecuse opt ani de zile de când ne cunoscuserăm, eu neştiind niciodată, în toţi aceşti ani, ce sentimente

nutrea EL pentru mine. În toată această perioadă, noi, culmea, fuseserăm prieteni de familie. Ne vizitam, mergeam împreună la Restaurant, ne plimbam, făceam petreceri împreună iar eu nu ştiusem nimic! Nu ştiam că EL mi-a purtat o iubire mare timp de opt ani de zile fără să-şi găsească măcar o singură dată ocazia să-mi declare acest lucru.

De doi ani eram singură. Lui îi murise soţia, cu care am spus că fusesem prietenă, însă niciun gest de-al lui nu a trădat sau să mă facă să bănuiesc că acest OM, prieten de familie, mă plăcea pe mine. A ieşit totul la iveală, cel puţin eu acum aflasem, după opt ani de zile, în acea friguroasă zi de iarnă, în care ningea cu fulgi mari de zăpadă, că cineva mă iubea în taină.

Mie, care până acum îmi fusese foarte frig în biroul lui atât de răcoros, deodată nu am mai simţit nimic, ba mi se făcuse cald.

Eram consternată, năucită de tot ce aflasem. Mă lua cu călduri din cauza a tot ce auzisem – acestea… şi multe altele. Aveam sentimentul că descoperisem „mari secrete de stat”.

Bineînţeles că din acel moment am înţeles toate gesturile pe care le făcea, am înţeles de ce îşi dorea atât de mult să vorbim la telefon, am înţeles că îşi dorea o relaţie cu mine.

Dar eu nu eram pregătită. Mie îmi trebuia mult timp ca să ies din starea confuză în care mă găseam după o căsnicie eşuată. De altfel, îmi şi promisesem „mie” să nu mai încerc cu altcineva. Doream să rămân singură, să-mi cresc fetiţa. Cel puţin, pe moment nu-mi doream nicio altă relaţie. De altfel, când eşti tânăr, priveşti viaţa cu optimism. Nici singurătatea nu o percepi ca la vârsta a treia.

Zilnic, venea în birou la noi, şi dacă aveam şi un careu de rebus nedezlegat, de fiecare dată, îşi trăgea un scaun lângă mine şi mă ajuta să-l dezleg sau în cea mai mare parte îl termina el, lucru care nu-mi era tocmai pe plac. Eu ţineam revista pentru momentele de repaus.

Înainte de anul Nou a venit cu un pacheţel. MI-I întinde şi mă roagă să-l primesc. Eu nu ştiam ce se află înăuntrul ambalajului. Îl desfac şi văd că era un calendar de perete. Vreau atunci să i-l plătesc, să nu rămân datoare, aşa cum mă educase mama mea, însă în portofel nu aveam decât trei monede de 25 de bani. Îi întind monedele şi insist să le ia, că „numai atâta am în portofel”. Le-a luat şi, după Anul Nou, când am revenit la serviciu, în prima zi de lucru, mi le-a arătat. Erau, împreună cu încă o monedă de 1 leu, găsită în plăcinta cu răvaşe de revelion – toate patru prinse pe un şnur. Întotdeauna le purta la el ca pe un talisman.

După felul cum se purta cu mine era imposibil să nu vadă şi ceilalţi colegi dragostea ce mi-o purta. Dar, din invidie sau poate gândeau sincer, marea majoritate cu care eu îmi permiteam să discut probleme mai intime, nu erau de acord. Ba mai mult, mulţi îl criticau.

Având în vedere că urma să plece la un curs în Bucureşti, eu mi-am spus în sinea mea că, dacă tot pleacă, să nu-l resping, ca să nu se simtă jignit. A plecat. Era însă „prezent” în viaţa mea mai mult decât o făcuse până atunci. Mă suna în fiecare seară (în cele patru luni cât a stat în Bucureşti) şi, pe deasupra, la cutia mea cu scrisori găseam foarte adesea câte o scrisoare, două, sau cum s-a întâmplat odată, şase bucăţi, numerotate, ca să ştiu în ce ordine să le citesc.

Sâmbăta şi duminica mă suna din Constanţa, de la mama lui şi vorbeam la telefon… nu mai puţin de trei ore. Atunci, convorbirile telefonice nu erau aşa de scumpe. Dar, bineînţeles că mai târziu am aflat că aproape tot salariul se ducea pe factura de telefon. Şi tot de atunci, soacra mea a început să-mi poarte ranchiună.

Când s-a întors de la curs, neavând instalat telefon la domiciliu, s-a dat peste cap şi a băgat telefon. Pe atunci era un efort mare, prin relaţii, să obţii un post telefonic. A reuşit însă în scurt timp şi apelurile către mine au continuat cu aceeaşi intensitate. Nu cred că am vorbit vreodată mai mult la telefon ca în acea perioadă. Veneam

din oraş – mă suna; după ce stăteam la masă – mă suna: după ce terminam anumite treburi de făcut prin casă – mă suna. De fapt, relaţia noastră consta mai mult în a vorbi la telefon. Chiar dacă EL se autoinvita la mine, eu îl refuzam.

Relaţia noastră a continuat aşa mult timp, vorbind la serviciu şi la telefon. Nu ne vizitam.

Într-una din zile, stând de vorbă la telefon, îi reamintesc că este Campionat de fotbal. Se transmitea în acel timp un meci important, el fiind mare microbist, şi îmi răspunde: „De meci îmi arde mie acum?!” Acest citat nu l-am uitat niciodată.

Nu! Eu nu voiam nicidecum să accept o relaţie cu el, chiar dacă îmi spunea lucruri grave la telefon sau îmi făcea multe promisiuni. Fusesem foarte rănită în prima căsnicie şi nu mai aveam încredere în nimeni. Îmi aminteam adesea, fiind singură în casă: „Doamne ce linişte şi ce bine este să fii singură! Nu te bate nimeni la cap”! Uneori, doar de singurătate ai nevoie!

I-am spus că nu mai doresc să trec printr-un divorţ.

— Ooo, nici să nu te gândeşti că ţi-aş face aşa ceva – îmi răspundea EL – şi… Doamne, de câte ori mi-a repetat aceste cuvinte!

Într-o seară, la telefon, cu aceeaşi voce gravă, plângăreaţă, ca a unui om care suferă, mă roagă să ascult, să-mi recite o poezie din marele poet indian, Rabindranath Tagore, care suna aşa:

NU SE POATE Nu se poate!

Nu e drept să iei ultimul galben al unui sărac când din el îşi făcuse comoară.

Orbului băţul ce-l poartă pribeag Sau ţiganului să-i spargi vioara!

Nu se poate!

Să-i ceri florii să râdă când calci peste ea.

Să-ţi stropeşti drumul vieţii cu lacrima mea Nu se poate!

Să-mi laşi deznădejdea drept ultim popas.

Să nu fii cu mine, până-n ultimul ceas.

Nu se poate!

Nu te las!

A doua zi mi-a adus această poezie, scrisă foarte frumos, pe o coală de hârtie.

După alte câteva seri îmi recită la telefon, tot de acelaşi autor: „TE IUBESC PREAIUBITO!”, pe care o amintesc (o citez) mai jos:

Te iubesc, preaiubite! Iartă-mi iubirea!

Sunt prins ca o pasăre ce-şi pierde drumul.

Când inima mi-a fost tulburată.

Şi-a pierdut vălul şi a rămas goală, învăluie-o cu milă, preaiubito.

Şi iartă-mi iubirea!

Dacă nu poţi iubi, preaiubito.

Iartă-mi durerea!

Piezişnu te uita la mine de departe.

Mă voi furişa îndărăt în ungherul meu şi voi rămâne în întuneric.

Cu mâinile amândouă îmi voi acoperi Goliciunea inimii roşind de ruşine, întoarce-ţi faţa de la mine.

Preaiubito, şi iartă-mi durerea!

RD. TAGO RE

Mi-a adus şi această poezie, scrisă pe o coală de hârtie. Eu am râs atunci şi i-am replicat că mi-ar plăcea să ascult poezii scrise de el… nu de alţi autori.

…Din acea seară nu mi-a mai recitat din ce au scris alţii, ci mi-a recitat din ce a scris EL şi…

reflectau sentimentele ce le nutrea pentru mine cu diferite momente.

Ajung acasă de la serviciu şi mă sună. Îl rog să mă lase să stau la masă. După un timp, mă sună din nou şi-mi spune să ascult ce a compus pentru mine.

Iubito, ştiai că timpu-i colorat?

Uneori e plin de funingine Alteori parc-ar fi numai sânge Ţi se pare acest lucru ciudat?

Câteodată e de un albastru intens.

Ori verde crud, precum iarba.

Când e negru – e fără tine, şi e imens.

Albastru sau verde-i cu tine.

Zboară ca vorba.

Iar roşu când este îi semn că te-ai jucat o vorbă ce inima-mi înţeapă ai aruncat!

Am fost uimită, emoţionată, începusem să-l iau în serios. El chiar lupta prin toate mijloacele să ajungă la inima mea. Ce puteam să mai spun?!

Când ne-am întâlnit la serviciu, mi-a înmânat foaia de hârtie cuprinzând poezia scrisă şi fiecare cuvânt era colorat în aceeaşi culoare despre care se vorbea în vers. Şi mai emoţionant!

Semnase, O.L.I.

La serviciu, se purta cu respect şi admiraţie, îmi arăta multă dragoste şi afecţiune.

Mă cerea în căsătorie, şi nu o dată pe zi, ci de mai multe ori. De câte ori avea ocazia. Eu îi acceptasem prietenia lui, dar nimic mai mult.

Începusem să mă simt mai bine la serviciu decât acasă. Măcar la serviciu mă luam cu lucrul şi trecea timpul mai repede şi mai plăcut. Acasă însă, duminica, trecea foarte greu.

Aproape, de fiecare dată, intram în casă, venind de la serviciu sâmbăta şi mai ieşeam din casă lunea, când din nou plecam la muncă.

În timpul cursului de la Bucureşti, pe care l-a efectuat patru luni de zile, m-a invitat şi pe mine. După multe ezitări am acceptat. Am fost împreună la un restaurant elegant din Bucureşti. După cum mi-a povestit mai târziu, ceruse informaţii de la câţiva colegi – „unde este un local mai bine cotat şi unde se mănâncă bine?”

În timpul mesei am vorbit de foarte multe lucruri. A fost prima dată când mi-a atras atenţia.

Un bărbat cu o gândire matură, un om serios, căruia îi plăcea să facă totul cu măsură. Îmi schimbasem puţin impresia despre el, deşi îl cunoşteam mai bine de opt ani, că doar fusesem prieteni de familie.

De altfel, în situaţia lui, nu cred că ar fi putut spune lucruri de care nu ar fi fost mândru. Îşi dorea mult să fim împreună, să ne unim destinele, să ne creştem copiii, să

avem idealuri comune – în sfârşit, să fim o familie!

Pe la masa noastră a trecut o fi o rărea să şi mi-a cumpărat câteva lalele şi cum eram într-o lună de iarnă, lalelele au adus o notă în plus de ambianţă şi au adăugat un nou farmec şi căldură întâlnirii noastre. Am servit şi un delicios desert, după care ne-am plimbat prin Bucureşti până când eu am avut tren la întoarcere.

Ţin minte că era o zi splendidă de iarnă, cu multă zăpadă şi între timp a început să ningă cu fulgi mari şi uşori, fără să bată vântul.

Mie îmi place nespus de mult când ninge să mă plimb printre fulgii de nea, indiferent ce am de făcut. Nu renunţ nici chiar dacă ninge puţin viscolit. Este una din marile mele plăceri, de când mă ştiu!

Şi când eram la serviciu îmi făceam „drum” pe la alte colege, dintr-o altă unitate, dar în aceeaşi locaţie şi tot nu mă puteam abţine să-mi ofer această plăcere.

Pentru mine, masa servită la restaurant elegant, întregită cu un buchet de lalele, cu un desert delicios, multe cuvinte plăcute – declaraţia unui OM care avea atâta nevoie de mine –, cu fulgii mari de zăpadă, au făcut din acea zi – O ZI FRUMOASĂ din viaţa mea.

Când am ajuns seara acasă, am fost sunată şi întrebată, printre altele, dacă m-am simţit bine în Bucureşti şi dacă am ajuns cu bine.

Tot pe perioada cursului efectuat la Bucureşti, într-o altă duminică, am fost invitată la Constanţa.

Am servit masa la Restaurantul FURNICA. Nu ştiu dacă astăzi mai funcţionează în acelaşi loc, dar era pe bulevardul Tomis, undeva la subsol. Un restaurant tradiţional românesc, din câte îmi amintesc.

Iarnă şi multă zăpadă, însă bătea un vânt puternic.

Ne-am plimbat mult pe faleză. Era un frig teribil iar el mă ţinea protector pe după umeri, în timp ce-mi mărturisea că „nu mai poate sta fără mine”. „Tu nu înţelegi că adorm cu tine în gând şi când mă trezesc tot la tine îmi zboară gândul?! M-a oprit şi m-a îmbrăţişat. În timp ce mă săruta auzeam multe cuvinte plăcute auzului

meu. Mi-a făcut şi multe promisiuni care, pe orice femeie ar fi mişcat-o şi ar fi revenit asupra deciziei ei de a nu mai rămâne mult timp singură.

El dorea o relaţie pe vecie şi nu ezita s-o spună de cât mai multe ori. Iar eu începusem să mă gândesc că aşa un noroc nu-ţi iese în cale în fiecare zi.

Cu orice ieşire deveneam tot mai apropiaţi şi prinsese mai mult curaj în a-şi exprima sentimentele.

La serviciu aproape că nu mai ieşea din birou şi cine îl căuta ştia că-l găseşte la mine. Din această cauză rămânea mult în urmă cu lucrările sale şi pentru a le aduce la zi era nevoit să rămână nopţile la program ca să recupereze.

Dacă mă suna la telefon de la serviciu iar eu nu-i spuneam ce voia El să audă se supăra foc şi, adesea, îmi spunea că „îşi trage un glonţ în cap, deoarece nu mai are pentru ce trăi”.

Acasă, neavând „armament”, în aceleaşi trăiri sentimentale, îmi spunea că va lua pastile şi va termina cu viaţa. Nu accepta niciun refuz. „El fără mine nu poate trăi şi dacă se va întâmpla ca eu să mă căsătoresc cu altcineva EL VA RĂMÂNE SINGUR TOATĂ VIAŢA ŞI VA FI UMBRA MEA!”. Aceste cuvinte nu le-am uitat niciodată. Sunt exact vorbele lui care mi le-a repetat de mii de ori.

Ce să fac? Cum să trăiesc restul vieţii mele cu această vină?

Nu puteam nici să-l accept, nici să-l resping! Parcă aşteptam o rezolvare de la Dumnezeu.

Eu nu-l încurajam în niciun fel iar EL aştepta să revin asupra deciziei mele – „aceea de a rămâne singură deocamdată”!

Din cauza perseverenţei lui de a fi cu mine mă determina să refuz şi alţi bărbaţi liberi care mă plăceau şi poate că şi eu îi plăceam mai mult pe unii dintre ei.

— „Îmi place întotdeauna să câştig!” acesta era motoul lui.

Relaţia dintre noi era ca o competiţie, după cum mi-am dat seama la un moment dat. Îmi zicea adesea: „Îi las

pe alţii să alerge dar la sfârşitul maratonului eu voi fi câştigătorul!”

Acasă, telefonul meu era ocupat numai de EL. La serviciu, în biroul meu era mereu prezent EL. Ce puteam să fac când nu aveam „liber” nici la serviciu nici acasă.

Dacă se întâmpla ca telefonul meu să prezinte ocupat, mă întreba imediat cu cine am vorbit?

Când mă suna naşa mea de botez, vorbea foarte mult şi ţinea telefonul ocupat câte o oră (repet, se vorbea şi trei ore pe 25 de bani, valoarea unui singur impuls), iar când în sfârşit reuşea să mă „prindă”, supărat, îmi spunea că a înnebunit sunând şi prezenta tot OCUPAT!

Într-una din zile mă duc în oraş şi mă întâlnesc cu o colegă de serviciu care lucra la altă unitate şi îmi spune câteva „bârfe” (care bineînţeles că nu erau adevărate), dar m-au făcut să înţeleg că lumea vorbeşte mai mult atunci când nu ştie adevărul.

Aşa „am aflat” că eu stau împreună cu EL, că am fost la un ştiu ce petrecere împreună… şi câte alte fantezii! Faci ceva, nu faci, lumea vorbeşte atunci când eşti o femeie singură! îţi pune în „cârcă” tot felul de lucruri. Pe măsură ce o ascultam mă miram de asemenea minciuni şi indignarea mea ajunsese la cote maxime. Nu era nimic adevărat. Toate erau numai inventţii. Adevărul era că noi ne întâlneam numai la serviciu. Dar cum să astupi gura lumii?!

Toată viaţa mea am fost demnă, nu am înşelat pe nimeni – cu nimeni, dar asta nu înseamnă că am fost scutită şi eu de bârfe.

Şi am observat, conform proverbului „Hoţul strigă hoţii”, tot aşa, femeile nedemne nu vor să fie singure în mocirla în care au căzut şi le trec pe listă şi pe cele cinstite. Aşa cum am spus, doar ELE vorbesc de altele.

„O femeie trebuie să fie demnă, să-şi vadă de familia ei, pentru a merge mereu cu fruntea sus”, aşa mă sfătuise mereu mama mea.

De altfel, părinţii mei m-au învăţat ca întotdeauna să aleg drumul drept. Numai aşa poţi dormi liniştită toată

noaptea, fără frică sau coşmaruri, fără teama de a fi bârfită. Iar dacă se întâmplă, să fie numai vina lor. Şi aşa am şi mers toată viaţa mea. Pe drumul drept. Nu mi-am însuşit nimic fără muncă, prin fraudă, nu am înşelat pe nimeni, nu mi-a dat nimeni de pomană. Am făcut totul prin munca mea şi acum sunt mândră de tot ce am realizat, pe toate planurile.

Ca orice femeie am primit „avansuri" dar am ştiut să le depăşesc pentru a-mi păstra demnitatea.

O întâmplare care m-a surprins, a fost când: o fostă colegă de serviciu îi găsea tot felul de pricini soţului ei. După părerea mea, povestindu-mi, nu erau deloc motive de ceartă. Soţul ei era un om „aşezat". Îi aducea tot salariul acasă, o ajuta la toate muncile din gospodărie, nu avea „anturaj" care să-l facă să lipsească nopţile de acasă etc. Cu toate acestea, în fiecare dimineaţă venea pornită împotriva lui şi-mi repeta: „Doamnă, eu divorţez!" Eu, toată viaţa, am dat numai sfaturi bune celor care au avut nevoie de părerea mea. Deşi eram divorţată, o lămuream că nu face bine. Să pună mai bine în balanţă, aşa cum a făcut Robinson Crusoie când a eşuat pe o insulă, un grafic cu avantajele şi dezavantajele unui divorţ. Dacă lucrurile bune sunt în număr mai mare decât cele rele, atunci ce motiv ar avea să divorţeze? Şi încep să fac eu, imaginativ, această listă şi-i explic: „vă aduce tot salariul acasă; nu a lipsit niciodată nejustificat nopţile; nu bea; nu vă bate; vă ajută la treburile casei; plecaţi şi veniţi împreună la şi de la serviciu; dumneavoastră luaţi toate hotărârile şi el este de acord... Ce mai vreţi?!" Dar nu, o ţinea una şi bună că divorţează!

Într-una din zile, ea fiind încă căsătorită, mă anunţă, foarte hotărâtă: „Doamnă, eu îmi fac gagic!" Eu am rămas mută de uimire. Mă uimea cel mai tare că EA nu era o femeie frumoasă. Nu atrăgea prin nimic. Era şi foarte grasă pentru vârsta ei. Aproape pătrată!

Sunt femei, care atunci când treci pe lângă ele, au ceva – „un nu ştiu ce" – de te face să întorci capul. Cu o astfel de femeie, şi un soţ urât, poate arăta bine alături de

ea. Îl poate scoate şi pe el în evidenţă.

La fel, nu pot fi de acord cu unii care spun: „Este urâtă, dar este gospodină, sau este o femeie cumsecade”. Dar nu-i deloc adevărat! Uneori, cei din preajmă, se amăgesc singuri numai ca să găsească o motivaţie la frustrarea lor (în cazul soţilor). O femeie superbă poate fi la fel şi caracterul şi aptitudinile ei. Asta vine din interior. A, este altceva prostia!

Întotdeauna, deşi am fost femeie, am admirat femeile frumoase şi cu atitudine. Mi s-a întâmplat şi mie să întorc capul după unele, care mi-au plăcut cum arătau. Uneori, ele pot fi mai cinstite, deoarece rezistă multor avansuri şi atenţii şi rămân totuşi demne, faţă de celelalte, care deşi nu sunt curtate, îşi doresc cu ardoare atenţia vreunui bărbat, aşa cum a fost în cazul colegei mele, care până la urmă a divorţat, dar gagic nu ştiu dacă şi-a găsit pentru că s-a mutat la scurt timp din unitate.

Cât priveşte faptul de a fi o bună gospodină putem să-l citǎm pe filosoful *Immanuel Kant*, care spunea în *Critica raţiuniipure*\ Daţi-mi materie şi vă voi construi universul!”

Bineînţeles că se referea la cu totul altceva, dar şi o gospodină, dacă are din ce, îi iese ceva bun. Dacă are puţin şi doreşte să facă foarte multe, nu poate ieşi neapărat şi gustos.

Aici mi-am adus aminte de ce spunea Jean Constantin de fosta lui soţie, Nina Jean, prietena mea bună. Ne-am întâlnit pe stradă şi am intrat într-un restaurant de la malul mării, invitate fiind de marele actor. Printre laudele de tot felul, a făcut referire şi la cum gătea:

— Doamna Ica… Nina, dintr-un kilogram de carne, făcea ciorbă, felul doi… şi… făcea şi peşte prăjit!” Vorbind tare au izbucnit în râs toţi cei prezenţi acolo.

Iată deci exemplu de o femeie care arată foarte bine şi din nimic îi pregătea ceva. Dar să nu uităm că domnul Jean este un mare actor şi a ştiut foarte bine să ilustreze meritele fostei sale soţii. De altfel eu subscriu acestor laude. Sunt cea mai bună prietenă a ei şi îi pot aduce şi eu

câteva: „arată bine, se îmbracă cu gust, dar este şi o bună gospodină!”

Mi-a plăcut atitudinea acestui „mare bărbat” care continuă să-şi laude soţia şi după ce s-au despărţit. Au rămas prieteni şi, mai mult decât atât, îi spunea că „oricând are nevoie de el, poate să apeleze la orice oră, cu toată încrederea!” Bravo lui!

De regulă, în România, conform mentalităţilor noastre, dacă eşti „fostă sau fost” soţ, prieten şi din întâmplare te întâlneşti, unul trebuie s-o ia pe cealaltă parte, să nu se salute. După părerea mea cel mai urât lucru din toate câte sunt! Niciodată nu am fost de acord cu aşa ceva şi… acum îmi amintesc că l-am atenţionat pe soţul meu la vremea respectivă „să nu cumva să treacă pe lângă o femeie din viaţa lui şi să nu o salute că ar fi cel mai înjositor gest!” S-a întâmplat să nu salute o prietenă de familie din prima lui căsătorie, spunându-mi că „n-o salut că am auzit că te-a criticat!” L-am atenţionat atunci să nu se mai întâmple aşa ceva. El este bărbat şi ca atare este dator să salute femeile cu care se întâlneşte întâmplător. Acum realizez că nu spun foarte multe soţii acest lucru, alegând gelozia şi proasta creştere. Păcat! O mare lipsă de educaţie şi cultură a amândurora. Pentru mine şi astăzi a rămas respectul pentru cei care ştiu să salute atunci când îi întâlneşti, ori, altfel, trag o concluzie de proastă creştere pentru cei care nu ştiu să o facă.

În urmă cu câţiva ani, un coleg de serviciu cu o vârstă apropiată mie, comandant de escadrilă la altă unitate, şi cu care mă înţelegeam foarte bine la serviciu, trece pe lângă mine la braţ cu soţia lui şi se face că nu mă vede. Nu mă salută. Ei bine, din acel moment eu nu am mai avut acelaşi respect pentru el. Probabil soţia lui era geloasă şi l-ar fi întrebat de ce mă salută, sau altul îi era motivul, dar eu l-am considerat un om laş, fără personalitate şi din ziua aceea şi eu m-am făcut că nu-l văd pe el. Întâmplându-se de câteva ori acest lucru m-a oprit şi m-a întrebat de ce sunt supărată. Nu eram supărată, îmi schimbasem impresia despre el şi am considerat că nu mai

merită atenţia mea.

Ce bine ar fi dacă noi toţi am cunoaşte câteva reguli simple de convieţuire. Un bărbat care nu-şi salută o colegă, o prietenă, o fostă nevastă, nu poate fi decât un laş şi nu va şti niciodată să înfrunte problemele din viaţa sa. Nu vă puteţi baza pe el. Acesta sigur are pe cineva care îl conduce din

„Umbră”! Nu este pe „picioarele lui” şi nu va fi niciodată.

Apreciez genul de bărbat care ştie ce vrea de la viaţă; când îşi respectă cuvântul dat; pe cel care îşi apără iubirea; pe cel care îţi spune adevărul când l-ai prins cu o minciună; pe cel cu bun simţ.

...Sună telefonul. Era EL. După o discuţie lungă îmi spune că tocmai compunea o poezie pentru mine. Mi-o citeşte. După un timp mă sună din nou să-mi recite alte câteva versuri, adăugate la prima. Sunau aşa:

DOR
În tot ce e frumos în jurul meu.
Copac sau casă, floare ori cânt.
Acolo văd doar chipul tău.
Tu eşti ori unde sunt şi eu
Exişti mereu în al meu gând.
În tot ce e frumos şi nu e rău
Un rai pe Terra fi-va cu adevărat.
Ba chiar mai mult de s-ar putea.
Egală de e fapta cu închipuirea.
Să nu fii lângă mine doar la figurat.
Ci-ntreagă şi reală, aşa cum am visat.

Mi-eşti tare dragă şi mult aş vrea în acelaşi mod şi tu să gândeşti.

Egale să ne fie dorul şi iubirea.
Tu să fii cu mine mereu să doreşti.
Adânc, de micul Cupidon săgetaţi.
Rămâi în inimă de-al dragostei arcaş.
Etern aş dori să fim îmbrăţişaţi.

Departe să ne ducă un cal nărăvaş o şa de-argint pe amândoi să ne poarte. Rămână-n urmă tristeţi, greutăţi,

nevoi.

Dureri să n-avem, toate acestea să fie moarte,
Eradicate pe vecie pentru noi.

Torente de şoapte dulci să-ţi spun
Inima şi sufletul să ţi le mângâi.
Nemăsurată să ne fie bucuria, gândul cel bun
Etern să ne-nsoţească, să ne fie căpătâi!

Mi-a adus poezia, scrisă îngrijit pe o foaie de hârtie şi semnată O.L.I. După cum reiese, primele litere pe verticală, compun cuvântul „Ica, te iubesc. Mi-e tare dor de tine”!

Dacă, dintr-un motiv oarecare nu mă duceam direct acasă, trebuia să-l anunţ, altfel suna întruna şi intra în panică dacă nu răspundeam, punându-şi tot felul de întrebări: „unde sunt... de ce nu răspund?” Aşa că îl informam dinainte şi-i promiteam că am să-l anunţ imediat ce mă întorc.

Nu am întârziat mult dar pentru el timpul avea o altă dimensiune. I s-a părut că a aşteptat o veşnicie până când l-am sunat. Între timp îmi compusese o altă poezie. Mi-a citit-o după ce s-a „văitat” puţin că am lipsit prea mult:

Aştept s-aud glasul iubit
Aştept să sune telefonul
Aştept de dragoste robit
Iubita-mi să ridice receptorul.

Şi iată! Fortuna mi-a zâmbit Căci vocea, cuvântul ei este menit Auzul să-mi încânte, durerea să-mi aline Inima să mi-o mângâie, chiar sufletul din mine.

Dar vai, neîncrederea şi îndoiala „Nu ştiu-l ce-mi aruncă-n faţă Adânc mă sfâşie, de moarte mă rănesc.

De vină cred că este pripeala.
Cu care noi am acceptat o viaţă
Ce n-o pot duce doi oameni care se iubesc.
Alături mereu trebuie să fim
Cât mai multe şi mai mult să vorbim
Despre noi, despre dragoste, iubire.
Despre tot şi toate câte ne sunt în fire.
Iubito, vino dar la mine Vino, căci numai aşa e bine

Aşa iubirea noastră va-nflori
Şi de tristeţe ne vom tămădui!

Tot în acea seară, după un timp relativ scurt, mă sună şi îmi citeşte alte câteva versuri, scrise tot din prea plinul inimii lui, arătând sentimentele care le nutrea în acel moment pentru mine.

Ce să mai spun? îmi dădeam seama că mă iubeşte, dar eu nu puteam trece peste „promisiunea” făcută mie – aceea de a nu mai primi pe nimeni în viaţa mea. Fusese prea dureroasă prima căsnicie ca să mai pot crede în cineva! Trebuie să recunosc însă că aceste versuri reuşeau să mă bine dispună. Îmi umpleau inima de bucurie şi viaţa mea căpătase un nou sens. Priveam altfel viaţa. Mai plină de speranţă. Mă ştiam iubită. Mă simţeam femeie!

În acelaşi timp îmi dădeam seama şi de durerea lui. Nu puteam fi nepăsătoare la sentimentele exprimate prin versuri sau atunci când ne întâlneam la serviciu.

Ultimele versuri din acea seară mă pusese puţin pe gânduri. Eram confuză. În acelaşi timp nu ştiam cum să procedez. Ele sunau aşa:

Dragostea mea, ai văzut ce frumoasă seară?
Cum încet, tiptil s-apropie noaptea, ai simţit?
Eu le-am admirat şi m-am gândit iar
Că lângă mine de-ai veni aş fi cel mai fericit!”

Într-o sâmbătă după-amiază vine la mine sora mea, Nina.

— Ce-ar fi să vii şi tu cu mine la ţară!

— Nu, nu merg. Lasă altă dată!

— Nu altă dată, mergi acum. Nu vreau să stai în casă până luni. Insistă, îmbiindu-mă cu tot felul de promisiuni de petrecere a timpului liber.

Mâine îl rugăm pe fratele nostru să ne ducă cu barca pe celălalt braţ al fluviului Borcea. Vom face acolo un grătar. Mai luăm şi pe alţii cu noi – şi îi înşiră după nume. O să ne simţim bine. Îţi promit că va fi mai bine decât să stai acasă.

Autobuzul circula din oră în oră până în comuna mea. Mă îmbrac repede, îmi iau şi câteva lucruri la mine şi

fugim să prindem maşina. L-am sunat repede şi pe EL dar nu mi-a răspuns.

La ţară, în mijlocul familiei mele, într-adevăr m-am simţit chiar mai bine decât îmi promisese sora mea. Ne-am sculat dimineaţă, am pregătit tot ce era necesar pentru un picnic la iarbă verde şi împreună cu 8 – 9 persoane am trecut cu barca pe celălalt mal.

După ce am adunat vreascuri pentru foc, am jucat volei, am adunat flori de câmp, am stat întinşi pe pături, am râs, am glumit iar seara am ajuns foarte obosiţi acasă. Înainte de a pleca spre autobuz am mai făcut o vizită şi celeilalte surori, Geta, cu care de altfel fusesem şi la pădure, împreună cu fiicele sale, Mimi şi Iulica. M-au condus după aceea la maşină cu tot alaiul, un obicei care l-au păstrat până astăzi.

Am auzit telefonul sunând, înainte de a introduce cheia în uşă. Las bagajele şi alerg să răspund.

— Unde ai fost plecată? îmi zice EL supărat!

— La ţară!

— Şi nu puteai să mă anunţi şi pe mine?

— M-am grăbit foarte tare şi la primul apel telefonic nu mi-ai răspuns.

— Te-am sunat continuu… o zi şi o noapte. De sâmbătă seara şi până acum am stat numai la telefon!

— Îmi pare rău că te-ai neliniştit aşa.

— Ştii foarte bine ce mult te iubesc şi ce mult îmi lipseşti!

— Nu mi s-a părut aşa de grav să plec chiar dacă nu te-am anunţat! Faci din asta „un capăt de ţară”!

După ce s-a mai calmat îmi aminteşte că i-am promis să-i fac o vizită. Şi a fost mai supărat că în duminica aceasta m-a aşteptat la el. Nu îndrăznea nici să mă certe prea tare să nu piardă definitiv prietenia mea. Şi… ca să-mi arate şi mai mult prin ce disperare a trecut căutându-mă la telefon atâta timp, îmi citeşte următoarea poezie:

APARTAMENTUL

„Unde este EA?” m-a-ntrebat azi uşa.

„Că are să vină în curând”, mereu îmi spui

M-a luat la zor, privind de sus, păpuşa!
„Da, da, te cam lauzi mata” sări din zid un cui.
„Abia aştept paşii să îi simt”.
Zbieră, în cor, linoleul şi mocheta
„Vai ţie, e de rău, presimt”.
„Abia te mai suport” oftă recamierul!
Vitrina şopti: „Sunt tot mai indignată”.
„Îi arăt eu lui” scârţâi lugubru, şifonierul, „Am să explodez, de nu o văd îndată”.
Cântă, dar nu pe note televizorul.
„Fără ea, să nu mai calci casa!”
Vorbise, cine crezi? vorbise… masa!
Un scaun zise: „Să nu îndrăzneşti a mai sta Pe mine, ori pe un fârtat de-al meu!
Căci ce vei păţi, îţi va afla coasta şi îţi va fi, îţi spun, destul de greu!”
Aşa îmi vorbeşte azi apartamentul şi nu mi-e bine, zău, deloc.
Ica, te rog, nu mai amâna momentul Căci vezi cum stau, mai rău decât pe foc!
Soseşte-n fugă dar, şi mă salvează!
Că vezi – încă n-au luat cu toţi cuvântul!
Când o vorbi cuţitul… mă scalpează.
Iar cizmele s-ar putea să-mi facă vântul!
Aşa cum obişnuia, mi-a adus poezia, a doua zi.
Mi-a reamintit cât de mult a suferit şi m-a rugat să nu se mai întâmple. Din nou m-a cerut în căsătorie, luându-mi amândouă mâinile în mâinile lui: „Tu nu înţelegi cât de mult sufăr eu, cât de mult te iubesc şi că nu mi-aş mai dori nicio zi fără tine?!”
Multe cuvinte de dragoste, multe promisiuni mi-a făcut până la sfârşitul acelei zile.
Pentru prima dată i-am spus că şi eu ţin la el. L-am încurajat şi l-am rugat să nu-şi mai facă atâtea probleme când se întâmplă să nu mă găsească la telefon. Noi avem vieţi diferite, programe diferite, responsabilităţi diferite – eu având şi pe fiica mea de care să am grijă.
Până la sfârşitul acelei zile a stat numai în birou la

mine spunându-mi ca măcar aici, la serviciu, să fie alături de cea care îi este atât de dragă.

După ce am ajuns acasă, în mai puţin de două ore, mă sună şi-mi recită alte versuri din creaţia lui pentru mine:

MI-E DOR…

Să fii iubit şi totuşi să fii singur Nu aş fi crezut că poate fi posibil.

Nevoia de tine, e atât de mare, te asigur Dar nu o mai repet, îmi e penibil.

Tu nu mă crezi când eu îţi spun că sufăr fără tine, că te iubesc.

Că sunt bolnav de-un dor nebun.

Să fiu cu tine, eu mereu doresc!

În fiecare seară, deşi la telefon te-aud.

Deşi iubitul glas urechea îmi dezmiardă.

Cu ale mele lacrimi eu perna tot o ud.

Iar inima mi-e sângerată ca de-o bardă.

Mi-e sufletul gol şi pustiu

Iar tu manifeşti atâtea reticenţe în a mă elibera de cenuşiu

Păşind peste anacronice convenienţe.

Să deranjez mereu al tău auz cu neostoita-mi suferinţă.

Să fiu întâmpinat tot cu refuz.

Mi-e jenă, îmi e peste putinţă.

Mă doare mult că tu nu ai puterea să treci peste ceea ce te opreşte să procedezi aşa cum îţi e vrerea.

Aşa cum, uneori, inima-ţi şopteşte!

De-aceea eu, prezenţa ta aici, la mine Deşi-i dorită tare, n-am să mai implor cu toate că voi spune adio clipelor senine şi-n suflet voi simţi un dor sfâşietor.

Voi fi ca un străin la mine acasă…

Nimic nu mă va mai mulţumi!

Ca un peşte ce unda apei lasă

Şi sare pe uscat, eu mă voi simţi.

În lipsa apei ce viaţa-i întreţine.

Pe mal, peştele se zbate în tăcere, în casa mea,

stingher, eu, fără tine.

Stoic voi suporta a mea durere!

Am comentat aceste versuri. Ele arătau exact ce simte pentru mine. Dorinţa de a fi mereu alături de mine, strigătul lui de durere către cineva căreia nu-i împărtăşeşte aceleaşi sentimente dar şi disperarea că „într-un final va trebui să renunţe la a mai dori ceva ce nu va fi al lui niciodată!”

L-am „liniştit” puţin spunându-i că voi încerca să ţin seama de iubirea lui.

Făceam chiar şi eforturi să pot nutri pentru el măcar puţin din dragostea ce mi-o purta EL mie.

În afara serviciului aveam foarte mulţi prieteni de familie. Erau şi câteva rude la care eu mergeam mai des, la invitaţia lor. Mama mea avea doi fraţi în oraş şi mă întâlneam adesea cu verişorii mei.

Unul dintre ei cu care mă aveam foarte bine, Mircea, inginer mecanic, cunoscuse o profesoară de română, Mioara. Veneau des în vizită la mine şi mai de fiecare dată se termina prin a mă lua cu ei la o plimbare prin parc, la plajă, la un film. Ei erau trei fraţi: Mircea, Nu-ţi şi Marian. Mama lor mă botezase, iar iubirea lor pentru mine mă transformase într-o soră de-a lor. Toţi au fost nişte copiii foarte buni. Acum sunt trecuţi de 50 de ani dar păstrăm aceeaşi legătură de sânge şi prietenie. Sunt realizaţi profesional şi familial. Vara, nu vin în Constanţa fără să treacă pe la mine şi să mă ia cu ei la plajă.

Astăzi, Mircea şi Mioara locuiesc într-o vilă splendidă alături de fiul lor, Cosmin, care este ultimul an la facultate. Un copil educat. Mi-a făcut întotdeauna o impresie bună, în comparaţie cu cei de vârsta lui pe care îi întâlnesc aproape zilnic în mijloacele de transport stând indecent pe scaune, vorbind urât şi tare. Nici vorbă ca aceşti tineri, să dea locul în autobuz, unui bătrân care stă în preajma lui.

Într-una din seri, fiind plecată în compania lor, nu am fost de găsit la telefon. Nu puteam să-l anunţ de fiecare dată ce program voi avea „pentru după-amiază”. Disperat, suna la telefon, iar când am luat receptorul în mână, după

câteva admonestări şi discuţii, îmi citeşte următoarea poezie:

SINGUR

zDurerea cu tristeţea-s surori bune.

Singurătatea doare foarte, foarte tare Atunci când ştii şi vrei ca cineva anume să fie lângă tine, căci ar fi ca şi o boare

Ce răcoreşte iarba, cu firele-i pârjolite.

Pentru că sufletu-mi este pustiit De dogoarea inimii neîmpărtăşite De absenţa chipului mult-iubit!

Sunt singur, trist şi abătut Dar nimeni nu simte nevoia să nu mă mai ştie amărât.

Mereu caut a ta apropiere şi las orice să fiu cu tine.

Mereu ai tu însă altă vrere şi timp de altele, nu de mine.

Te chem continuu, dar tu nu vii! Spunând că te opreşte una, alta.

Dar dac-ai vrea cu-adevărat să fii la pieptul meu, nimic n-ar mai conta.

Dar eu visez că doar iubirea Dragostea cu ale ei puteri nemăsurate E în stare s-aducă fericirea.

Nu lucrurile prea mult înaintate.

Ori vorbele ce şi le spun Câte-o Chivuţă sau un Sta mate Atunci când la colţuri se adun

Dar tu legi a mea şi a ta soartă De-o veste rea ori binevoitoare Auzită dup-o uşă ori o poartă.

Şi nu de evidenţa zdrobitoare

Ce îţi spune ce mult te iubesc!

Ce-ţi arată mereu cât te doresc, Care-ţi zice! Iubito, vino lângă mine, Căci nu pot trăi fără tine!

Dar zadarnic eu te chem.

Tu n-auzi geamătul din mine. Sufletu-mi chinuit ca de blestem Nu are trecere la tine!

Îmi spui că-ţi plac poeziile mele.

Că te impresionează versurile Dar importanţă le dai tot atâta

Te-ncântă poate rima, versul.

Deşi eu aş fi vrut ca sensul să fie cel ce-atenţia să-ţi

atragă Pentru că ce-ţi spun nu-i lucru de şagă.

Ci este tot ce inima-mi doreşte.

Tot ceea ce creierul meu gândeşte.

Pentru care sufletu-mi pătimeşte şi la tine înţelegere nu găseşte!

„Doamne, ce să fac cu viaţa mea”?! Mi se făceau avansuri şi din partea altora. Eram cerută în căsătorie şi de alţi bărbaţi şi nu mai vorbesc de EL, care mă cerea în căsătorie în fiecare zi şi nu o dată pe zi, ci de câteva ori.

Eu realizam că suferă, dar în acelaşi timp îmi propusesem să rămân o perioadă singură, să mai crească fetiţa mea, să-mi vindec rănile din prima căsnicie care îmi lăsase un gust amar. Îmi fixasem anumite principii de la care nu voiam să abdic.

Ieşisem din acea căsătorie hotărâtă să nu mai cred în bărbaţi.

„De ce nu mă înţelegea?! Bun, suferea, dar dacă altcineva ar fi suferit din dragoste pentru EL?! EL ce ar fi făcut? Acum pot să răspund: „LUI nu i-ar fi păsat!”

„Dacă cineva ar fi vrut să fie împreună cu EL? Ce ar fi făcut?!”

Eram în mare dilemă! îmi „păsa” şi de EL dar ţineam şi la principiile mele. El alesese, sau s-a întâmplat să mă iubească pe mine! Eu cu ce eram vinovată? Ce să fac dacă nu simţeam la fel?!

Ah, da! Dacă aş fi răspuns avansurilor lui cu aceeaşi dragoste, dacă aş fi onorat invitaţiile în casa lui, dacă aş fi acceptat daruri din partea lui!

Eu nu voiam decât să-mi văd de viaţa mea… singură, aşa cum mă aruncase destinul, înainte de a împlini 30 de ani, anii cei mai frumoşi ai unei femei, când ai nevoie de dragoste, de mângâiere, de protecţia unui bărbat.

Mă împăcasem cu soarta. Aveam un copil de crescut, celălalt fiind la fostul soţ. Nu eram singură de fapt. Aveam responsabilitate faţă de fiica mea să-i asigur o bună educaţie.

Este adevărat că viaţa îşi urmează cursul. Mă încântau şi poeziile lui care erau scrise cu pana inimii. Ne

cunoşteam de opt ani de zile fiind prieteni de familie. Văzuse în mine un caracter care îi era lui pe plac. Altfel, nu m-ar fi iubit aşa de mult!

Fusesem, cu familiile, la restaurant, la cinematograf, ne-am plimbat, fiind prieteni în prima noastră căsnicie. Obişnuiam să facem petreceri sâmbăta, după program, cu câţiva vecini la fel de tineri ca şi noi, de unde nici „ei" nu lipseau, deşi locuiau în alt bloc.

Pregăteam ceva de mâncare şi ne adunam de fiecare dată la altă familie. Dansam, spuneam glume, ascultam muzică până aproape în zorii zilei de duminică.

Tineretul se distra foarte bine şi în vremea aceea. Nu erau diferenţe materiale vizibile. Câştigam aproape toţi la fel. Fiecare reuşea să-şi cumpere o mobilă în rate. Apartament îţi dădea statul după căsătorie sau imediat ce aveai de crescut un copil. Mergeam la balurile organizate de 1 Mai şi 23 August la Casa Armatei unde îşi etala fiecare rochia de seară. Fiind un orăşel mic aveam ce comenta până la următorul eveniment mai important.

Duminica, aproape toţi locuitorii oraşului ieşeau la plimbare. Aproape că ştiai cine a ieşit în ziua aceea din casă şi cine nu!

Ce frumos! Când mergeam la restaurant, la „mici" şi o bere, ne întâlneam mulţi prieteni şi uneam două mese să fim cât mai mulţi alături. Vorbeam toţi odată până când se formau „bisericuţe" că altfel nu ne mai înţelegeam. Glumeam, râdeam, spuneam bancuri. Ne încărcăm bateriile pentru o nouă săptămână de lucru.

Astăzi, pe cine mai vezi măcar zâmbind. Cine mai are chef, timp şi bani pentru aşa ceva?! Puţini sunt cei care îşi mai permit să iasă de 2 – 3 ori pe lună la o terasă, la cinema şi de multe ori aceia nu au şi timp sau o companie care să-i mulţumească. De aceea şi încruntarea de pe chipurile oamenilor.

Am urmărit odată trecătorii să văd la câţi dintre ei se poate vedea un zâmbet sau că merg fericiţi pe stradă! Toţi au chipul împietrit, absent şi majoritatea merg cu capul aplecat în pământ. Sunt absorbiţi de grijile zilei de mâine.

Faceţi şi dumneavoastră acest experiment şi vă veţi convinge de adevărul spuselor mele.

Pentru mine, acel an a fost plin de evenimente plăcute. M-am simţit iubită şi apreciată.

Am primit şi alte cereri de prietenie, de căsătorie. Chiar dacă mi-ar fi plăcut de alt bărbat, refuzam, ştiind că cineva suferea din cauza mea. Îmi era parcă interzis să mă îndrăgostesc de altcineva. El continua să-mi scrie versuri, din ce în ce mai triste şi fără de speranţă iar eu făceam efortul să-l iubesc pe EL.

Sunt vinovat că de tine mi-e dor sunt liber însă să fiu singur şi să tânjesc!

Sunt departe şi nu mi-e deloc uşor Dar n-am dreptul lângă tine să mă doresc.

Nu pot fi lângă tine, FEMEIE IUBITĂ!

N-am dreptul trist să fiu, că nu eşti cu mine Nu-i voie faţa-ţi de mine să fie zărită.

Nu-i bine, pentru că, nu vrea nu ştiu cine!

Nu am acces la un dram de fericire (Mi s-a oferit atâta şi nu-s recunoscător!)

Sunt cel ce pierde vizavi de oricine Chiar dacă-s bolnav de al tău dor!

Sunt de vină că vreau să m-alegi pe mine.

Că apropierea ta iubită, mereu o doresc.

Că nu vreau să fiu alternativă pentru oricine, Că numai în preajma ta doresc să mă găsesc!?

Iertare-ţi cer de este-aşa cum spun.

Şi mă întreb de eu, am dreptul să fiu eu Dar îs cuprins mereu de-un dor nebun.

Şi-ţi zic: „Iubito, vino te rog, la pieptul meu!

CRIZA

E criză-n lume, este lipsă De energie, de mâncare.

Iubita mea e în eclipsă Nu pot s-o văd, ca fiecare.

Şi noi doi suntem mereu în criză:

Ea, pentru mine timp nu are.

Eu, ca un reşou, băgat în priză De iubire ard din ce în ce mai tare.

Ard şi mă topesc de mult dor De lipsa ei de lângă

mine.

Şi când la telefon eu o aud, mă înfior şi mă întreb: De ce nu vine?

Mă străduiesc să o conving Că-i necesar măsuri să iasă mă ajute să învingCriza ce mi-o dă singurătatea.

Iar ea durerea mi-o ignoră Zicând că eu fac mofturi.

Dar a inimii criză este majoră, Generată de adânci resorturi!

EA ŞI EU

Ea e veşnic ocupată Eu îs veşnic în impas.

Ea mereu e vizitată Eu tot singur am rămas.

Toată lumea să o vadă E posibil, e firesc.

Dar cu mine-i o corvoadă:

Toţi vecinii ne privesc.

Nu fur, nici alt rău nu fac.

Cu draga mea doresc să fiu Al inimii alean eu vreau să-mpac, Ce are lumea cu acestea? Nu ştiu!

Dar lumea deloc nu ne dă pace, Rău mi-a speriat a mea iubită!

Iar acum, orice aş face Ea se teme să fie fericită.

Ochii mei doresc s-o vadă Mâinile să o mângâie ar vrea.

Gura pe a ei gură să cadă iar pe pieptu-mi capul ei să stea.

Oh! Să-mi simt fruntea mângâiată, împlinite toate gândurile de sub ea! Să m-alinte cu vocea-i catifelată în fiecare seară. Doar atât aş vrea!

TU

Când noaptea târziu, mă culc Adorm cu tine-n al meu gând.

Când dimineaţa cearşaful îl arunc la tine-mi zboară dorul, suspinând.

Eşti raza mea de soare.

Rouă dimineţilor mele eşti.

Cuvântul tău este o boare:

Sunt cel mai fericit când mă priveşti.

Când, exuberantă, te văd râzând.

O imensă bucurie mă cuprinde iar de te surprind, pe

gânduri stând, Inima-mi spre ritmuri repezi tinde.

Avid sunt mereu de a ta mângâiere.

De aţi simţi capul pe umărul meu. Pentru că tu îmi dai forţă şi putere, Pentru că tu eşti tot ce îmi doresc eu.

Tu eşti gingăşie, bunătate.

Eşti o fiinţă atât de minunată Ce îmi oferi cu seninătate o clipă fericită, ori… întristată.

Eşti bucuria vieţii mele.

Floarea ce mă-mbată cu parfumul ei.

Tu mă înalţi până la stele.

Când eşti cu mine, când suntem singuri!

DORINŢĂ

Iubito, de ce n-auzi vuietul inimii, Clocotul sufletului meu chinuit.

Durerea lui şi tumultul patimii cu care, tot mereu, neistovit.

Te doresc alături de mine:

Cu gândul, cu fapta şi iubirea.

Cu lumina din privirile-ţi senine.

Cu gingăşia, duioşia, ce au menirea.

De a mă înălţa pe piscul fericirii

De a mă smulge din fumul tristeţii.

De a mă aduce pe drumul ogoirii.

De a-mi oferi bucuria dimineţii?

Mereu îmi dai singurătatea

Să-nlocuiască draga ta prezenţă.

Iar ochilor mei dai plinătatea Lacrimilor pricinuite de a ta absenţă.

Dar toată ruga mea e-n van;

Cu neputinţa se-nfrăţeşte.

Pesemne că nu face niciun ban

De să te-nduplece nu reuşeşte!

DE CE?

De ce-s frumoase florile ce le zăresc?

De ce să te văd întruna eu doresc?

De ce mereu de tine îmi amintesc?

E pentru că mult, mult eu te iubesc!

De ce timpul lângă tine aleargă nefiresc?

Iar clipele astfel petrecute sunt un dar ceresc? De ce cuvinte dulci mereu ţie-ţi şoptesc?

E pentru că imens eu te iubesc!

De ce cu tine-n gând eu seara aţipesc.

Iar dimineaţa, gândindu-mă la tine mă trezesc? De ce departe de tine continuu mă plictisesc?

E pentru că enorm eu te iubesc!

De ce în juru-ţi toţi bobocii înfloresc?

Iar vrăbiile parcă mai gureşe ciripesc?

De ce totul alături de tine-i atât de pitoresc?

E pentru că necontenit eu te iubesc!

De ce de tot ce-ţi aparţine mă îndrăgostesc?

De ce din zi în zi eu mai frumoasă te găsesc?

De ce când mă săruţi, în ceruri eu plutesc?

E pentru că nesfârşit eu te iubesc!

De ce de dorul tău eu pătimesc?

De ce privirea-ţi mereu vreau să-ntâlnesc?

De ce oriunde-ai fi cu gândul te-nsoţesc?

E pentru că năvalnic te iubesc!

În acelaşi an, luna iulie, m-am internat în Spital pentru o operaţie de apendicită în care doctorul chirurg mi-a spus s-o efectueze de urgenţă. Îl cunoşteam pe medic. În spital, de altfel, aveam foarte multe cunoştinţe. În secţie lucra chiar o prietenă de-a mea care îmi fusese colegă de liceu. Prin ea şi prin vecina mea, tot asistentă, cunoşteam aproape toate „fetele” de la celelalte secţii şi… pe unii dintre medicii spitalului.

Când ai cunoştinţe şi relaţii totul merge mai uşor. Doctorul m-a consultat seara, iar a doua zi, după ce am dormit în patul meu, m-am dus pregătită pentru operaţie. Din familia mea nu ştia nimeni că sunt internată. Nu aveau telefoane la ţară, să-i anunţ.

Dar cine mă vizita în fiecare zi? „EL”! Nu venea niciodată fără flori. Într-o zi mi-a adus lalele negre. Cel mai mult s-a bucurat prietena mea, asistenta de la chirurgie, Nu-ţi. Ea, era mai fericită ca mine. Şi nu uita niciodată să-mi amintească „vezi ce mult te iubeşte?”

El, mai întâi trecea pe la cabinet, prietena mea îi dădea un halat alb să pună pe umeri şi veneau amândoi. Mai întâi venea ea, ca un sol, să-i anunţe vizita şi să mă informeze ce flori mi-a adus. Imediat după ce pleca EL, venea din nou, foarte curioasă, să vadă cum au decurs lucrurile. Şi nu numai atât. Mă „prelucra" de fiecare dată să nu mai fiu nepăsătoare la sentimentele lui.

La ieşirea din spital, nu ştiu prin cine s-a aflat, că sora mea a venit după mine şi a insistat să merg la ţară. Luna iulie, multă verdeaţă. Flori şi brazi înalţi, în număr de şase, te însoţesc până la intrarea în casă, după ce ai urcat câteva trepte până la uşă, casa fiind aşezată pe un teren mai înalt. I-a plăcut mult şi colegului meu care întâmplător era la poarta spitalului cu maşina când am ieşit şi s-a oferit, „să nu merg cu autobuzul, că îmi zdruncină tare operaţia!"

— Cu atâta vegetaţie şi flori, cu fructe pe care le culegi direct din pom, nu-ţi mai vine să pleci în altă parte, observă colegul meu. Tocmai atunci câteva vrăbiuţe gureşe făceau o gălăgie de nedescris, iar un graur a venit şi le-a deranjat din cearta lor.

Şi eu tot aşa gândeam. Nu aş fi mai plecat de acolo, dar după şapte zile de concediu medical trebuia să încep munca. Cel mai mult mi-a dus dorul, EL. Aproape că slăbise de dorul care îl măcina şi i s-au părut nesfârşite zilele până la întoarcerea mea. Aflase de la Nu-ţi că a venit sora după mine, dar nu ştia cât voi lipsi.

Intrasem în casă şi mă pregăteam pentru a doua zi să merg la serviciu. Sună telefonul şi după ce mi-a adus la cunoştinţă toată suferinţa lui mi-a citit următoarele versuri:

DOR DE ICA
Mi-e dor de tot ce-ţi aparţine.
De părul tău, de fruntea ta.
De ochii tăi, de gura ta.
De trupul tău. Mi-e dor de tine!
De glasul tău mi-e tare dor.
De-o mângâiere a mâinii tale.

Fără tine nu îmi e deloc uşor.
Singurătatea m-apasă cu negre zale.
Când nu eşti lângă mine
Memoria-mi aduce-n faţă
Minunatele clipe ce cu tine
Le-am trăit. Ce viaţă!
Atunci când sunt în preajma ta
Să-mi satur ochii eu nu pot.
Ei sorb cu nesaţ făptura ta.
Şi ar dori să te cuprindă de tot!

La serviciu stătea mai mult la mine în birou. Nu mă simţeam prea confortabil. Colegii mei bănuiau că între noi exista o relaţie. Mai puţini ştiau că nu ne întâlnim şi după program. Fiecare îşi avea propria lui concluzie.

Alături de mine nu se mai simţea atât de singur la serviciu. Singurătatea era foarte apăsătoare după program. Atunci avea şi inspiraţie pentru a crea versuri.

— Hai să mergi cu noi la Restaurant, spune Muţi, însoţită de soţul ei şi altă familie prietenă când am deschis uşa de la intrare.

— Unde să merg?

— Aici, la restaurantul din parc, intervine şi Camelia. Dar ce faci, ne ţii la uşă?

— Ooo! Scuze. Intraţi.

— Haide, îmbracă-te mai repede!

— Imediat! îi întreb dacă vor o cafea şi văzând că refuză, i-am lăsat la sufragerie iar eu am intrat repede în dormitor să mă schimb. Dar văd că aveţi bagaje cu voi.

— Da, am făcut rost de nişte carne, am vorbit cu şeful restaurantului să facem un grătar şi de la „ei” cumpărăm doar băutura.

— Aha! Şi eu ce trebuie să iau cu mine.

— Tu nu iei nimic. Avem noi de toate.

Dacă lucrai în comerţ şi în domeniul medical aveai relaţii peste tot. Mă simţeam bine în compania lor. Aveau multe cunoştinţe şi, prin ele, rezolvau multe probleme de viaţă.

Mergând pe aleea care ducea către restaurant, Nu-ţi,

asistenta şi prietena mea din spital, îl vede pe EL şi, foarte veselă, îl trimite pe soţul ei să-l invite la masa noastră. EL, radia de bucurie că se afla în compania prietenilor mei şi… implicit, alături de mine. La prepararea grătarului au participat toţi bărbaţii care ne însoţeau iar noi, râdeam, ne amuzam de tot ce ne aminteam. Ne-am simţit extraordinar. Am petrecut câteva ore într-o atmosferă de prietenie şi voie bună.

Seara, la telefon, vesel, mi-a spus: „Astăzi, am fost chiar fericit! Dacă ai vrea, m-ai face fericit în fiecare zi!”

Când am ajuns acasă, naşa mea, mă sună şi-mi spune să merg imediat la ea. Cineva, printr-o cunoştinţă care naviga, venise cu mai multe materiale textile din lurex, la modă pe atunci.

— Haide, vino repede, că o mai ţin un pic pe doamna până ajungi la noi.

Nu apucasem să mă dezbrac, am făcut stânga-mprejur, şi am aterizat la naşa, în curte, chiar foarte repede. Stăteau în jurul unei mese, afară, servind fursecuri dintr-o farfurie aşezată pe masă, Mioara, Mircea, naşa şi două vecine pe care le cunoşteam. Vremea era foarte frumoasă, ambianţa plăcută, discuţii aprinse… Degeaba tot spuneam eu că plec acasă…

— Lasă că te duc eu, spunea Mircea! Ce te grăbeşti? Te-aşteaptă cineva? Nu ştii cum este acasă?!

Mâncasem dulciuri, dar astea nu-mi ţineau de foame, aşa că, imediat am intrat jumătate în frigider să scot oala cu mâncare. Am pus o porţie de mâncare pe foc şi am plecat repede la telefon.

— Unde-ai fost dragă până acum? Te sun în continuu de când am ajuns acasă.

Îi explic, dar îmi miroase a ceva ars. Mă scuz că trebuie să închid, dar era prea târziu. Crăticioara era atât de arsă că a trebuit s-o las la înmuiat, iar eu să aleg să mănânc ceva „la minut”!

Revin la telefon şi printre alte nemulţumiri, îmi citeşte următoarea poezie:

TELEFONUL

Să nu cumva să uit închisă uşa!
Să nu dau volumul radioului prea tare!
Să tacă tot în jur, precum păpuşa!
O fi sunat şi nu l-am auzit eu oare?
Nu, nu trebuie să cred că m-a uitat
Că aşteptarea-i grea şi dureroasă.
Ştie şi EA. Ceva imens s-a întâmplat De nu mi-a dat un telefon de-acasă!
Tăcere! Ah, câte zgomote-s în casă!
Aş vrea să dorm, să nu mă mai trezesc.
Dar gândul că va suna EA nu mă lasă.
Oh, cât este de bine când doi oameni se iubesc!
Şi ce dureri, tristeţi, când doar unul iubeşte! Când unul nu are alt gând decât pentru EA.
Când speră că la EA, doar acolo înţelegere găseşte
Şi dragostea-i o întâmpină nepăsarea!
Se chinuie, îl răneşte depărtarea Orice clipă fără EA, e o clipă ce moare.
Dar în zadar, neînţeleasă-i e purtarea EA nu ştie, cred, cât de mult îl doare.
Nu ştie ce-nseamnă s-aştepţi cu-nfrigurare să sune telefonul, s-auzi glasul iubit!
Nu ştie că eu vărs, pe pernă, lacrimi amare să mă lase, să fugă de mine s-a grăbit!
Pricini mari, ambiţii au mânat-o.
N-a fost posibil ruga-mi să asculte, Potrivnici răi de mâini au legat-o şi au fost piedici multe, multe!
De n-a putut un telefon să-mi dea Aşa cum din nou îmi promisese.
Dar cine de mine în loc să stea?
Cine? Nimeni! EA se dusese…
Mi-a lăsat în schimb singurătatea.
Mi-a dăruit o albă noapte
Şi gânduri multe despre eternitatea Nefericirii mele. Totul se poate…
Totul, în afară de dorinţa mea.
A celui ce iubeşte ca un nebun şi doreşte o clipă, în plus, să stea

Că această fugă, această plecare.

Dorinţa ta de a nu fi cu mine M-a rănit adânc şi rău mă doare Mi-a arătat ce sunt eu pentru tine.

Sunt un fulg ce-l zbori cu o răsuflare.

Cu oricine-n balanţă greutate nu are.

Sunt o sursă de rugăminţi, ce trebuie împlinită Decât în parte şi după insistenţe infinite.

Sunt cel căruia mereu te împotriveşti.

Orice şi oricine mai important îl găseşti.

Sunt cel ce greşeşte iar şi iar.

Chiar de am dreptate-i, în zadar!

Sunt cel ce-ţi spune când şi cum îl loveşti Dar tu nu auzi şi continui să-l răneşti.

Sunt cel care nesfârşit te iubeşte De-aceea nu-ţi pasă: orice el primeşte.

Sunt cel care te roagă, te imploră să-ncerci să vezi cât de mult te adoră.

Să-nţelegi că a-i acorda mai multă atenţie Nu-i imposibil, ori o absurdă pretenţie.

Ci o necesitate sufletească A celui ce doreşte să găsească o inimă curată, iubitoare.

Alături să-i fie până moare!

Îi găseam întotdeauna o scuză pentru supărările lui, deşi eu mă comportam normal. Devenise foarte pretenţios, supărăcios, gelos chiar şi pe timpul care nu era petrecut alături de el, sau la telefon. Mă gândeam că, probabil, aşa este când iubeşti mai mult persoana de lângă tine. Doreşti ca 25 de ore din 24 să fii cu ochii numai pe ea.

Dacă râdeam la o glumă a cuiva, devenea suspicios şi se uita într-un anumit fel la mine. Sau dacă primeam ceva pentru un serviciu făcut cuiva, i se părea nefiresc să primesc… o ciocolată, o cafea… Nu-i plăcea nici când cineva se purta prea respectuos, afectuos – aşa cum s-a întâmplat când am primit un trandafir din partea unui coleg, iar un altul a intrat imediat în birou şi l-a luat pe acela la ceartă, spunând că „trandafirul acela am vrut să „il ofer eu doamnei” (el fiind rupt din faţa Comandamentului nostru), „dar l-ai rupt tu repede… Eu îl

lăsasem să mai înflorească!” în sfârşit… Nu i-a plăcut discuţia!

Cu cât relaţia devenea mai apropiată, cu atât EL devenea mai posesiv pe toate acţiunile mele, pe gesturile mele!

Când îi reproşam atitudinea şi manifestările lui îşi cerea scuze şi… mergeam mai departe.

Uneori mă gândesc că, o căsnicie rezistă mai mult când iubirea nu este prea mare între soţi. Aşa, îţi este indiferent ce face celălalt, nu stai numai cu ochii pe el.

— Ce cald a fost astăzi!

— Da! Foarte cald! Ce vrei, este luna lui cuptor, mijlocul verii! Eu astăzi am stat mai mult la umbra nucului din curte. Toată ziua ne-am „bălăcit” într-un cazan, ce stă aproape de pompa de apă.

— E bine că stai aproape de părinţi. Te poţi duce în fiecare duminică dacă vrei!

— Trebuie să-mi fac timp dacă fiicei mele îi place să stea mai mult la ţară. Sâmbăta, după ore, aleargă cu primul autobuz. Stai să-ţi dau câteva fructe, vecină!

— Mulţumesc! Pa! Ne vedem mâine seară!

— Iar te-ai distrat şi te-ai simţit bine fără mine, nu?

Eu stau singur în casă sau umblu fără rost. De câte ori să-ţi mai spun că te vreau lângă mine?

— Iar eu de câte ori să-ţi repet că nu îmi doresc o căsătorie chiar acum?

— Tu fugi de fericire! Nu-ţi dai seama că ar fi mai bine pentru amândoi să formăm o familie? Nu mai pot îndura singurătatea! Dacă nu-mi promiţi că te căsătoreşti cu mine sunt pregătit să înghit nişte pastile. Voi termina cu viaţa, că nu mai are niciun sens fără tine.

Vorbea serios şi grav, ca un om care a ales singura soluţie care i-a mai rămas. Eu, speriată să nu recurgă la un gest atât de disperat, îi răspund: „Bine, mă căsătoresc cu tine! Acum suntem în luna iulie. În luna octombrie este ziua mea de naştere. Dacă îmi promiţi atâta fericire cu tine, am să consider că m-am născut a doua oară!

Era tot ce îmi venise atunci în minte. Nu pot să spun

că nu aveam reţineri, dar ziceam că în trei luni, se pot schimba multe. Nu s-a schimbat nimic. Eu devenisem mai neliniştită, iar el mai liniştit. Avea mai multă încredere în el şi nu mai dramatiza pentru orice fleac.

Dacă am promis, am promis! în luna octombrie am oficiat căsătoria noastră şi imediat, a doua zi, am plecat la Poiana Braşov, Hotel Alpin.

Nu ştiu dacă cineva ştie cum este să te porţi cu un om care te iubeşte foarte mult, pentru că asta implică să te observe cu „lupa”. Eu consideram că mă purtam normal, dar EL se supăra din orice. Neam plimbat prin toată staţiunea. Cazarea şi masa au fost pe placul nostru. Fără să bănuiesc măcar că ceva îl supără, după o zi plăcută şi plină de voie bună, întorşi acasă şi uitându-ne la televizor mi-a făcut câteva reproşuri. Eu am intrat în baie să fac un duş. Când m-am întors, EL, supărat, îmi întinde o foaie de hârtie cu următoarele versuri. Altceva, decât obişnuia să facă înainte de a stabili data legalizării căsătoriei noastre.

REFLECTÂND
Mi-e frig, sunt ca un tun
Şi sufletul mi-e de gheaţă.
Nu am cui să o spun Nici chiar mâine dimineaţă.
Nu, nu sunt la Polul Nord.
Nu sunt pe vreo banchiză în apropiere bate-un Cord, într-un trup ca de marchiză!
Mă aflu într-o casă şi este cald, tare.
Stau cu o femeie frumoasă şi inima mă doare.
Femeia e a mea soţie, Nevasta-mi mult iubită De mine însă ea nu vrea să ştie. Nici de făptura-mi ostenită.
E supărată foarte tare.
Căci absurd mi-a zis că sunt!
Cu ce-a greşit ea oare?
Când cineva trecând întreabă:
Ce mai faci tu, dragă?
Nu te întorci degrabă.
Şi-i zici: „Bine dragă!”
Cum semeni, aşa culegi
E o zicală verificată.

Ce vrei ca să dezlegi
De n-ai legat vreodată?

Nu ştiam că este supărat pe mine până când nu am citit această poezie. Din ce în ce mai des, se supăra din orice.

După o lungă comunicare în care s-a stabilit că „nu aveam nicio vină în ceea ce „văzuse” EL, a căzut de acord că: „Da… nu avea motive de supărare!”

Tot ce trebuia să fac, era să stau mai mult cu „ochii pe el”. Să nu se simtă niciun moment neglijat.

Pentru cititor mi-am propus să povestesc doar „lupta” care a dus-o pentru a fi împreună cu mine, promisiunile făcute, iar acum felul cum s-a ţinut de cuvânt.

S-a purtat cu respect şi mi-a arătat într-adevăr multă dragoste. Poate că a fost perioada când am ştiut ce înseamnă iubirea unui bărbat…

În mai puţin de un an a cerut transferul la Constanţa, mutându-se alături de mama lui. Problemele au început să apară imediat. Toate planurile asupra viitorului nostru le făcea împreună cu mama lui. Aceasta, nu m-a plăcut pe mine niciodată. Din spusele soţului meu prinsese ură pentru dragostea ce mi-o purta fiul său, înainte de căsătorie.

Timpul petrecut la telefon, vorbind cu mine de la Constanţa şi facturile ce trebuiau plătite, le-au creat mereu discuţii aprinse.

Multe dintre cheltuielile făcute cu telefonul au fost plătite ulterior, fiind căsătorit cu mine. De unele sume se împrumutase.

De regulă EL făcea naveta de la Constanţa, iar când se întâmpla să vin şi eu, mai rar, mama lui, cum mă prindea singură, îmi reproşa, ţinându-şi mâinile pe şolduri şi pe un ton vădit duşmănos şi ridicat: „Ce a găsit fiul meu la tine…? Ce eşti tu, o simplă funcţionară! Ce farmec ai tu, de te iubeşte atât de mult fiul meu?!

La început era mai delicată, îmi reproşa în absenţa lui, dar după o vreme nu se mai sfia să o facă şi în prezenţa lui. Îmi amintesc că îi spuneam să nu mă mai lase singură

cu ea, că... „uite ce-mi face!” Nu-I punea prea mult pe gânduri ceea ce îi aduceam eu la cunoştinţă. Mai târziu, probabil numai el ştie de ce, a recunoscut că mama lui mă urăşte foarte mult, dar tot el concluziona „că nu ştie de ce”. „Nu-ţi reproşează ceva anume „solid” care să o ducă la o ură atât de mare. Nu, chiar nu ştiu de ce!”

Trecuseră câteva luni de la mutarea lui, timp în care EL se schimbase şi venea foarte influenţat în rău de mamă-sa. Am insistat foarte mult să se pregătească pentru a da examen la Academia Militară. După multe comentarii a acceptat. Îmi amintesc momentul când m-a anunţat că a reuşit. Eram foarte bucuroasă. Tocmai ieşisem cu un covor, când am fost strigată de fiica mea să vin la telefon. Oare mă bucura şi faptul că încă doi ani voi locui mai departe de mama lui? Se poate! Ce-i drept, teama de a fi aproape de mama lui pusese stăpânire pe mine.

După aproximativ trei ani de la acea dată, m-am transferat şi eu cu serviciul la Constanţa. EL terminase Academia şi fusese repartizat la Constanţa de cel puţin un an.

Am închiriat un apartament în care stăteam mai mult cu fiica mea. El îşi găsea motive să plece la mama lui.

Apartamentul era semi mobilat. Nu aveam aragaz să facem mâncare. De-abia după două-trei săptămâni am adus şi bagajul.

Eu, cu fiica mea, mâneam mai mult hrană rece. Cumpăram pateuri cu brânză de peste drum. EL se ducea direct la mamă-sa şi mânca, iar noi trebuia să ne descurcăm, că vezi doamne „nu mă place mamă-sa”!

Când i-am spus întruna din zile: „Ce-ţi pasă ţie, mănânci bine la mama ta, mâncare caldă, iar noi stăm mai mult nemâncate!” Mi-a răspuns imediat revoltat: „În loc să-ţi pară bine că vin mâncat şi nu mai ai şi grija mea, tu te mai şi superi?!” Avea aşa un „talent” când îi reproşai ceva, te scotea tot pe tine vinovat.

Neplăcându-mi răspunsul pe care mi l-a dat, i-am amintit de perioada cât a stat în Academie. Când venea sâmbăta eu îl aşteptam cu adevărate mese festive. Atunci,

îi spuneam în glumă: „Să văd cum o să mă aştepţi tu, când o să mă mut şi eu în Constanţa, până o să ne dea locuinţă!”

Mă dureau acum aceste amintiri şi faptul că EL „nu-şi mai amintea de nimic!” Ştiţi cum este să trăieşti mereu cu durere în suflet, să vezi cum ar trebui să decurgă lucrurile, dar celălalt să nu vadă?! Să nu aibă pic de responsabilitate pentru promisiunile făcute!

Trebuia să plec pentru nişte probleme de serviciu, timp de patru zile, la unitatea în care lucrasem.

A venit la mine la birou. Lucram în unităţi diferite, dar aveam Comandamentul pe acelaşi teren al unităţii lor (noi fiind aşa, un fel de chiriaşi). Mi-a spus că, mă pot folosi de ocazie, ca la întoarcere, să aduc şi bagajul. Să găsesc la C.F.R. un container pentru a transporta mobila şi tot ce aveam, la Constanţa.

În fiecare zi de lucru, după program, mergeam să fac formalităţile. Traversam liniile de cale ferată să găsesc un container liber, să cumpăr lacăt pentru el, să posed o adeverinţă pentru efectele ce le transport, alte şi alte hârtii necesare.

M-am descurcat, ajutată şi de comandantul unităţii la care lucrasem.

După două zile de la întoarcerea mea a primit telefon un coleg de la unitate, de la mama lui, eu nu aveam telefon acasă, că „a sosit mobila şi să merg după ea”.

A venit să-mi comunice la birou un coleg de-al său şi totodată să-mi spună că mă va însoţi acesta, a doua zi, împreună cu câţiva soldaţi, să mă ajute. Era un ordin explicit.

S-a nimerit a fi o zi ploioasă de toamnă, o zi mohorâtă, iar eu, împreună cu cei trimişi să mă ajute, am transportat totul până la etajul IV.

Pe EL „îl durea tare mijlocul” şi nu a mai trecut pe acasă, nici cât am fost eu plecată şi nici după ce m-am întors. Era în concediu medical. Fiica mea rămăsese singură, într-o casă cu chirie şi un oraş puţin cunoscut, fără mâncare, fără aragaz. Îi adusese mama lui, a doua zi după plecarea mea, un pachet de unt şi şase ouă crude.

Într-adevăr era ultimul an de liceu, se putea descurca singură, dar în altfel de condiţii.

Imediat ce am urcat mobila, am solicitat băieţilor întâi să-mi instaleze aragazul.

Am lăsat totul şi am plecat la Alimentara din apropiere. Am găsit „tacâmuri”. Am procurat şi altceva de care aveam nevoie, iar când a început să miroasă în casă a mâncare, fiica mea a sărit în sus de bucurie. În sfârşit, după aproape o lună de zile, mirosul de mâncare îi dădea senzaţia celui mai mare nivel de trai.

Nu trecuse pe acasă nici când am adus mobila. De-abia a doua zi, după program, am mers la un telefon public şi am sunat la mama lui. Eram foarte dezamăgită de iresponsabilitatea lui şi, certându-l, i-am spus să facă bine să vină acasă, că acum o să aibă şi mâncare caldă.

A venit, dar nu a rămas. Spunea că trebuie să treacă doctorul – pe la mama lui – să-i facă injecţia.

În următoarele zile, era prin octombrie, coboram chiar în staţia unde locuiam cu chirie, dar el prefera să mai meargă o staţie cu Troleibuzul 42, acasă la mamă-sa, deşi doctorul unităţii era prieten cu el şi coboram toţi trei în aceeaşi staţie, deci, putea să-i facă injecţie şi „acasă la noi”.

Nu „le făcea” înainte de plecare, nici în casa „noastră”, pe lângă care trecea, ci fix la mamă-sa. Se întorcea după vreo două ore. În aceste condiţii liniştea din casa noastră dispăruse.

Eram total dezorientată. Nu ştiam ce să-i mai spun, să-l sensibilizez, să înţeleagă cât îmi este de greu.

Într-o zi, de decembrie, se apropiau sărbătorile, iar EL nu avea stare să rămână acasă, împreună, nu puteam să facem niciun plan. Nu ştiu ce îi băga în cap mamă-sa, că se întorcea de la ea pus pe scandal.

Viaţa pentru mine nu mai era liniştită, nu avea nici culoare, nici parfum. În nicio faptă de-a lui nu se reflecta proprietatea cuvintelor cu care mă amăgise ca să spun DA!

M-am întors de la serviciu fără EL, aflând de la altcineva că se învoise şi plecase mai devreme. Era

sâmbătă seara. A doua zi nu mergeam la serviciu.

Când am descuiat uşa mi s-a părut o schimbare. Parcă lipsea ceva. Am deschis şifonierul şi nu mai era niciun lucru de-al lui. Am început să plâng cu sughiţuri. Nici acum, când îmi aduc aminte, nu mă pot abţine să nu plâng.

După ce m-am liniştit puţin (fiica mea nu era acasă), am plecat la un telefon public. Îmi răspunde mamă-sa şi o rog să mi-l dea la telefon.

— Nu este acasă! Nu-I mai căuta!

Eram obişnuită cu modul acesta de răspuns. Dar acum trebuia să insist. Era o altfel de situaţie.

— Ţi-am spus să nu mai suni… Nu mai scapă de tine… Ce te ţii atâta după el?!

Nu mi l-a dat la telefon deşi eram convinsă că era acolo.

Cum am dormit în noaptea aceea? Dacă am dormit? Mi-am amintit de toate promisiunile, de versurile care spunea că reflectă starea lui de spirit atunci când nu sunt lângă EL; de fericirea care „o refuzam”.

Daţi timpul înapoi şi veţi afla ce am simţit când eu i-am dat totul… L-am acceptat ca soţ „să nu moară”, fără să-l iubesc suficient. Acum îmi era şi mai greu pentru că reuşisem să-l iubesc. Îmi era mai greu că nu mai doream încă o dată să divorţez. Dar cum să păstrez această căsnicie de una singură?! Căsnicia se face în „doi”. El nu se implica în nimic. Eram singură, dar nu liberă! Eram însă liberă să sufăr. O suferinţă care îmi ardea pieptul. Nopţile nu mai dormeam, nu vedeam nicio ieşire din această situaţie şi pe deasupra îmi era şi ruşine de colegii mei. Îmi spălam faţa de nu ştiu câte ori să nu se vadă cearcănele de nesomn şi ochii mereu plini de lacrimi.

A doua zi am plecat acasă la mama lui. Ce puteam să fac dacă nu-mi răspundea la telefon? Nu era altă soluţie. Trebuia să-mi dea o explicaţie.

Sun la uşă. Mi-a deschis mama lui, dar, când m-a văzut, imediat mi-a trântit uşa în nas. Am sunat din nou, dar nu mi-a mai deschis.

Ce să fac? Nu-mi venea să plec. Voiam să avem o discuţie, nimic altceva. Să mă facă şi pe mine să înţeleg cu ce greşisem!

Ei locuiau la parter. Am mai întârziat la Casa scării. Mă îndrept spre geamul de la bucătărie, mă uit prin perdeaua care era foarte rară, şi-l văd pe EL deschizând uşa de la frigider. Când m-a văzut în geam, crezând că nu îl văd, a stat puţin cu uşa deschisă fapt ce mi-a permis să îl văd şi mai bine din cauza luminii şi foarte, foarte uşor a închis-o, gândindu-se probabil să nu facă zgomot. Dar îl văzusem. M-am întors şi am sunat din nou, rostindu-i numele cu o rugăminte aproape nefirească. Te rog… ieşi puţin să vorbim!

Nu mai ştiu cât am întârziat, îngheţasem de frig, dar nu-mi venea să plec şi continuam să bat la geam, să putem vorbi. Se strânsese la geam şi nişte copiii, care îmi tot repetau că „sunt acasă”. Nu pot să înţeleg ce au priceput acei copii din toată durerea mea, dar nici lor nu le venea să plece. „Haide să batem şi noi, poate ne deschide nouă”, aud spunând pe unul dintre ei. Nu le-a deschis nici lor, nici mie, soţiei lui. Atunci mi-au venit în gând versurile lui: „Mi-e frig, sunt ca un tun/Şi sufletul mi-e de gheaţă. / Nu am cui să o spun / Nici chiar mâine dimineaţă”. Când îmi scrisese aceste versuri erau la doar câteva zile după căsătoria noastră în care şi el recunoscuse că nu a avut niciun motiv să se supere. Nu-i făcusem nimic atunci. Şi nici acum!

De ce? De ce nu are măcar milă de mine aşa cum avusesem eu la suferinţele lui din „dragoste”?!

Am plecat răvăşită. Nu mai gândeam. Am mers pe jos. Paşii m-au condus până acasă fără să văd nimic din ce-i în jurul meu. Eram atât de îngheţată, de flămândă… Atât de singură… Nici acum nu ştiu cu ce greşisem, pentru că nu mi-a reproşat niciodată nimic. Nu mi-a spus că îl deranjează ceva în atitudinea mea. Recunosc, când greşesc, îmi cer iertare. S-a întâmplat, să-i spun odată, când eram nemulţumită de comportamentul lui, „Să-mi spună dacă ceva îl deranjează la mine?” Nu a spus nimic.

Eu în schimb i-am spus că „nu-mi place să lipsească nopţile de acasă!”

În noaptea acea nu a venit acasă. Nici în următoarele.

Mă frământa faptul că mi-am stricat rostul din oraşul meu, unde aveam un apartament pe numele meu ca să stau acum singură, într-o casă cu chirie.

După o perioadă, mă căuta pe acasă, iar la serviciu venea zilnic. Nu-mi dădea nicio explicaţie. Continua să spună că sunt femeia vieţii lui.

Am primit citaţie de divorţ!

Citaţia o primisem pe adresa unităţii, să fie siguri (EL şi mama lui), că o primesc, deoarece stăteam cu chirie şi probabil le era frică să nu se piardă.

Citeam cu mare curiozitate, să văd motivele pentru care a introdus divorţ, când intră EL în birou şi-mi cere să-i dau şi lui să citească. „Cum să o citeşti şi tu, că doar de tine este trimisă?!”. „Nu ştiu motivele, pentru că în timp ce eu plăteam la C.E.C. taxa de timbru, mama a rămas cu avocata”!

Deci, EL, soţul meu, nu ştia motivele pentru care divorţează!

Dar insistă să o semnez. „Semnează, să-i fac pe plac mamei mele, dar tu vei fi tot doamna mea!

Eu nu mă voi despărţi de tine niciodată! Niciodată nu vei fi a altui bărbat, vei fi mereu soţia mea!”

Câteva replici, spuse de mine sau de el, nu mai are importanţă. Cert este că, în fiecare zi, venea şi de două ori, la mine în birou. „Îmi plângea pe umăr” la serviciu… şi acasă! Continua să-mi spună că mă iubeşte, iar când se făcea târziu, pleca acasă. Uneori spunea în glumă: „Mama crede că mi-am găsit pe altcineva!”

Ne întâlneam a doua zi în staţie, el venind de la mamă-sa, şi stăteam ca doi străini. Începuse să vadă şi să priceapă câte ceva şi colegii, dar nu întrebau nimic.

Ce era în sufletul meu? Numai că-mi amintesc şi mă ia cu dureri de cap. Ce cuvinte să folosesc să vadă în ce situaţie penibilă ne găseam?!

N-am să înţeleg niciodată laşitatea şi iresponsabilitatea faptelor şi cuvintelor unui om!

Aflase despre divorţ şeful meu de birou şi comandantul unităţii. Aceştia mi-au spus că se abţin cu greu să nu-l dea afară pe uşă, ştiind cu câtă ipocrizie şi laşitate tratează această problemă. Nu puteau însă să-i spună nimic deoarece era mai mare în grad şi funcţie ca ei. „Numai eu trebuia să ştiu cât de mult mă iubeşte şi ce planuri de viitor are cu mine”. Ceilalţi, puteau să creadă ce vor!

Eu, care trecusem prin atâtea necazuri, mă lăsam în voia sorţii, dar nu înseamnă că nu sufeream foarte mult. Şi dacă îi explicam penibilul dintre noi, tot nu aveam cu cine! Era surd şi mut. Nu-mi cereţi să explic mai mult că şi pentru mine această dilemă aşa a rămas până astăzi. Nu ştiu de ce!

În luna martie, proprietarul apartamentului, mi-a pus în vedere să-mi găsesc altă locuinţă. „Mai puteţi să staţi numai până la întâi, luna următoare!” Era un tânăr despărţit. Îşi găsise pe cineva şi îi trebuia apartamentul.

Încă o grijă în plus. Unde să merg?! Soţul, stătea confortabil la mamă-sa. Eu acolo nu aveam loc, pentru că nu mă plăcuse niciodată. Dar era la curent cu problemele mele dacă tot timpul se afla prin preajma mea. Zilnic mă informa că: „am găsit undeva, dar e prea departe; sau: am găsit la casă, dar nu e bine” etc. Nu era chiar nepăsător, nu?!

Comandantul, a înţeles în ce situaţie delicată eram şi m-a trimis, împreună cu locţiitorul pentru servicii, în audienţă la Comandamentul Marinei pentru repartizarea unui spaţiu locativ. Nu am fost înţeleasă de nimeni.

Dar, după câteva zile, comandantul, mă anunţă că „mi s-a aprobat o locuinţă”. Nu ştia însă unde este strada şi blocul. „Să mergeţi după-amiază să-l vedeţi. Acolo locuieşte, din câte am înţeles, un locotenent care s-a despărţit de soţie şi vrea să predea apartamentul”.

După ce am primit această minunată veste, I-am căutat pe EL să mergem împreună să căutăm această

adresă. Nu l-am găsit. Am întrebat de un alt coleg cu care venisem din vechea unitate, dar nici pe acesta nu l-am găsit. Comandantul nostru fiind de faţă când eu căutam să merg împreună cu cineva s-a oferit (sau l-am rugat eu) să meargă cu mine. A acceptat, am văzut apartamentul şi exact în data de 1 aprilie m-am mutat, zi în care se desfăşura şi procesul meu de divorţ, la care eu nu am participat.

Când m-am întors de la vizionarea apartamentului, EL deja mă aştepta în faţa blocului închiriat, foarte supărat, gelos, că… „De ce nu l-am luat pe EL să vedem apartamentul? Nu ştiu de unde aflase.

— Cu tine am vrut să merg, dar nu te-am găsit!

El trebuia să ştie totul despre mine, însă eu nu puteam avea nicio pretenţie de la el!

Au urmat o serie întreagă de comentarii. Însă nu renunţa nici la divorţ. Îmi promitea că… totul va fi bine. Cum?

I-am spus atunci „să nu mă mai caute!”

Am simţit o mare linişte sufletească în noua locuinţă. Acum eram în siguranţă! M-au ajutat foarte mult colegii mei.

Toate lucrurile erau împrăştiate. Urma să aranjez mobila şi toate celelalte în următoarele zile. Dar ce bine am dormit în seara aceea…

Ce fericită mă simţeam aranjând fiecare lucruşor în parte. Zona era splendidă, la trei minute de faleză. Când oboseam, ieşeam şi mă deconectam privind marea minute în şir. Totuşi, lacrimile îmi curgeau pe obraji şi îi povesteam mării – „cum deam crezut într-un bărbat, i-am înţeles iubirea pentru mine iar EL m-a trădat”. Nu a mişcat un deget să-mi arate acea fericire pe care mi-o promisese, motiv pentru care îl acceptasem şi de care mă acuzase continuu că fug de ea. „Fugi de fericire” ca să îl citez pe EL.

De atunci, marea a fost pentru mine cel mai loial confident. Ei, mării, puteam să-i spun orice. Mă înţelegea. Rămânea însă mută. Nu-mi spunea şi ce să fac mai

departe! îi auzeam doar mugetul.

A aflat de mutarea mea. Apropiindu-se divorţul am răcit mult relaţiile cu EL. A început să mă caute nu numai la serviciu ci şi la noua adresă. După vreo două săptămâni de alte promisiuni, scuze şi întâlniri am cedat, iar împăcându-mă cu EL, greşeală care m-a costat mult.

Din nou am crezut în EL şi promisiunile lui. A trimis-o pe mama lui să renunţe la cererea de divorţ. Nu a fost nici pe departe o perioadă fericită în viaţa mea.

După câteva luni de stat împreună, s-a mutat iar la mama lui.

Din nou stăteam separaţi în staţie, din nou „nu mă cunoştea!”. Aceasta se întâmpla cu puţin timp înainte de Revoluţia din 1989.

A plecat la fel, fără nicio explicaţie. Într-o seară m-am pomenit cu doi colegi şi amantul mamei sale (un anume nea Mihai). Venise cu ei şi au luat ultimele lucruri rămase. Prea multe nu a avut. Mobilierul şi aparatura erau ale mele. L-am ajutat şi eu să-şi strângă lucrurile.

Motive de divorţ aveam eu, nu EL. Dar am „tras” de această căsnicie pentru că lucram în aceeaşi locaţie, unităţi diferite şi îmi era ruşine de oameni. Un alt motiv era că nu-mi plăcea nici să mai trec printr-un divorţ. Aveam resentimente numai când treceam pe lângă Judecătorie. De altfel îi spusesem de multe ori că „nu mai vreau să trec printr-un divorţ, dar îmi spunea că asta nu se va întâmpla niciodată. Asigurări mi-a dat şi despre fericirea noastră în doi, însă niciodată nu l-am văzut preocupat de acest lucru. Şi jena faţă de colegi şi cunoscuţii mei, de rude, m-a făcut să mă complac în această situaţie nefericită.

Într-o relaţie, de orice fel, când se produc neînţelegeri, nu poţi spune că există un singur vinovat. Accept, am fost şi eu vinovată de ceva. Dar când îl rugam să-mi spună dacă ceva nu-i place la mine – de ce nu mi-a spus niciodată nimic, de ce nu mi-a reproşat nimic!

EL lipsea foarte des de acasă, chiar nopţile, nejustificat, iar când aveam ceva de discutat, nu aveam cu

cine. Nu-I interesa niciun plan pentru familie sau locuinţă. I-am spus atunci: „Te rogi tu de mine să fac mâncare, să-ţi calc lucrurile personale? Te rogi de mine să dorm noaptea acasă?” încercam în fel şi chip să-l sensibilizez pentru a face de altfel lucruri fireşti pentru un soţ. Faptul că a continuat în acelaşi mod înseamnă că nu asculta de tot ce-i spuneam eu.

Era „atipic”. EL pretindea. Nu oferea nimic la schimb.

După ce-au plecat cu puţinele lucruri care erau ale lui (altul în locul lui nici nu le mai lua – câteva cărţi... mă rog...) eu şi fiica mea, în acelaşi timp, am simţit nevoia să ne trântim pe canapea, într-un gest de uşurare, descătuşare... exclamând „Ah, ce bine e!” Am în imagine acest gest, dar nu i-am înţeles niciodată de ce l-am făcut în acelaşi timp. Fiica mea nu-mi reproşa niciodată nimic, nici chiar dacă mai aveau între ei unele divergenţe. Îmi spunea „mamă este viaţa ta şi tu hotărăşti ce faci!” Dar gestul pe care l-a făcut a confirmat că multe erau şi nemulţumiri ei!

De data aceasta nu mai mă căuta nici acasă, nici la birou.

A venit Revoluţia! Eram singură. Îmi era destul de greu şi prin faptul că nu puteam pleca din unitate decât după un grafic stabilit. Aveam şi grija fiicei mele.

Câteva zile am dormit în frig, într-o cameră oficială a unităţii, în care soba scotea fum şi nu s-a putut face focul.

După ce am răcit bine, împreună cu o colegă de serviciu, care nu a dorit să mă lase singură, deşi putea să doarmă împreună cu soţul ei într-o cameră călduroasă, Dana G., am luat un tratament şi am adus o saltea, care o puneam deasupra biroului şi dormeam acolo. Imediat după revoluţie toţi oamenii erau mai buni. Numai soţul meu, de care nu divorţasem, dar nu mai stăteam împreună, nu l-a interesat unde dorm. Aflasem că stă la căldură, foarte confortabil.

Când îmi venea rândul să plec acasă trebuia să-mi găsesc singură un mijloc de transport, unitatea fiind dislocată la 40 de km distanţă. Ne descurcam fiecare cum

puteam. Auzeam tot timpul trăgându-se focuri de armă şi treceam prin mai multe filtre de control.

După două-trei luni lucrurile s-au mai liniştit. Din nou făceam naveta cu maşina unităţii.

EL începea să se apropie din nou de mine. Încet şi cu mult tact. A început prin a mă urmări peste tot. Se pricepea foarte bine ce să facă atunci când îşi dorea ceva.

Mă invita să luăm masa la cele mai bune restaurante. Eu acceptam mai mult din curiozitate, să-mi spună motivele pentru care pleca la mamă-sa fără să-mi dea niciodată o explicaţie. Nu ştia să-mi răspundă. Nu mi-a spus nimic concret. Îmi cerea mereu să schimbăm subiectul. Dar nu făcea rabat de cuvinte care să-mi arate că încă ţine foarte mult la mine.

„De câte ori vedeam o blondă în troleibuz aveam impresia că eşti tu şi alergam după el!”

Mi-a dat multe explicaţii în care să-mi arate că nu poate sta fără mine, dar niciuna despre motivaţia plecărilor lui la mamă-sa. Da, ştiam că nu mă place, dar ce avea EL cu problema ei? Mă căsătorisem cu ea? Nu mai sunt nurori neîndrăgite de soacre şi invers! Pentru asta se destramă o căsnicie?!

Nu mă mulţumeau motivele lui şi îl ţineam la distanţă. Într-o zi, văzându-mă că mă urc în Troleibuzul 42 a alergat să-l prindă şi s-a postat chiar în uşă. După plecare, şoferul, crezând că nu a închis uşile, a apăsat pe buton deschizându-le. EL, fiind aşezat cu spatele la uşă a căzut în urma autobuzului. În spate venea o Dacie care de-abia a avut timp să oprească, să nu dea peste EL. A oprit maşina şi l-a dus direct la spital. A coborât toată lumea din autobuz, a venit şi Poliţia, s-au luat nişte declaraţii. Am mers cu EL la spital. În cădere s-a ales cu un traumatism cranian. L-a bandajat şi a cerut insistent să-i dea drumul acasă. A insistat atunci să nu-l las singur şi mă ruga să meargă la mine (la noi) acasă. I-a dat câteva zile de concediu med ical.

Ce poţi să faci cu un om de-abia accidentat? Se întâmplase alergând după mine. Îmi cerea mii de scuze că

a greşit foarte mult faţă de mine. Povestea cât de mult a suferit în toată perioada cât am stat despărţiţi. Plângea, îmi lua mâinile într-ale lui şi-mi făcea promisiuni „niciodată nu va mai pleca de lângă mine. Mă va lăsa să conduc eu toate ostilităţile unei familii „că te pricepi mai bine decât mine. Nu pot trăi însă fără tine!”

Eu îi spuneam să nu se forţeze vorbind că-i face rău, dar EL continua să-mi promită că nu se va mai întâmpla nimic şi să am încredere în EL. îşi făcea însă probleme de „ce o să spună mama lui”.

Eu nu aveam nimic cu dumneaei. Mă supăram că, deşi era la ea, nu mi-l dădea la telefon când aveam treabă cu el. Mi-aş fi dorit să merg şi eu, să bem o cafea împreună, să mă simt iubită, respectată, că tot nu mai aveam mamă şi-i duceam dorul. Însă EL îmi spunea de fiecare dată să nu merg, că mama lui mă urăşte mult. Nu făcea însă nimic să ne apropie. Oare de ce-i convenea această situaţie?

Într-o zi, fiind la EL în birou, îl sună mamă-sa şi-i spune să meargă direct la ea acasă, că i-a venit fratele şi cumnata, adică unchii lui. Îi cunoscusem şi eu. Când am fost pe Valea Prahovei le-am făcut o vizită. Mi-ar fi făcut şi mie plăcere să-i revăd unchii, care fusese foarte ospitalieri cu noi. I-am propus să mergem împreună.

— Nu! Ştii că mama nu te suportă.

— Şi vom rămâne aşa toată viaţa? Fără să ne vorbim, fără să te însoţesc şi eu atunci când mergi la ea? A… da! A fost foarte explicită când ţi-a spus: „vino să petrecem cu musafirii”! Putea să spună: „veniţi”!

— Ei vezi că ştii! Dar nu a spus aşa! Deci, nu mergi!

După câteva discuţii am plecat supărată la mine la birou. Dar luasem o hotărâre. Am să mă duc şi eu, că doar nu m-o da afară din casă!

După plecarea din unitate, a bănuit probabil că vreau să merg şi eu, şi a apelat la o strategie murdară. În apropiere de apartamentul ei trecea troleibuzul 42 şi 43. Acasă la noi mergeam numai cu 42.

A venit un 43 şi a fugit să-l prindă, fără să lase

impresia că vrea să urce în el, realizând că eu nu voi mai avea timp să mă urc. Dar, imediat a venit un 42 şi, fiind în spatele celuilalt troleibuz, am zis că o să coborâm în aceeaşi staţie. Din nou a apelat la o strategie murdară. Nu a coborât în staţia apropiată de mamă-sa, ci la următoarea. Să-i pierd urma. Văzând că nu era în staţie, mi-am dat seama de planul lui (să nu-i spun altfel). Atunci, am alergat pe jos aproape o staţie, iar pe EL l-am văzut întorcându-se, nebănuind că îl urmăream. Când m-a zărit că vin spre el a luat-o repede printre blocuri ca să-i pierd urma. Nu am abandonat ideea şi am ajuns şi eu în urma lui cu 2 – 3 minute întârziere. Au vrut să repete aceeaşi figură de a-mi da drumul în casă, dar, probabil, unchiul lui nu le-a dat voie să mă ţină la uşă. Când am intrat, el se dezbrăcase de cămaşă şi se ştergea de transpiraţie. Alergase, nu?

Cum am intrat, mama lui m-a şi luat în primire:

— Ce te ţii atâta după EL, că nu mai scapă de tine!

— Păi sunt soţia lui. Scăpase de mine, de ce s-a întors de fiecare dată?

— Hmm! Ia să nu te mai ţii după el.

Atunci, de faţă cu unchiul lui, am tras o ceartă numai noi două, ei nu au intervenit. I-am spus atunci multe lucruri pe care le aveam pe suflet, fără să o jignesc.

Când am plecat, nici EL nu a mai rămas. A venit acasă împreună cu mine. Eu mă aşteptam să mă certe pentru „reprezentaţia" mea. Nu mi-a reproşat nimic. Chiar s-a comportat ireproşabil. Ba a avut şi chef de glume. Am simţit că de data aceasta a fost de partea mea. Eram chiar fericită crezând că a înţeles, din tot ce-i spusesem mamei sale, că nu-i normal comportamentul lor şi că, oricât de multă înţelegere aş avea, nu mai pot suporta un astfel de comportament din partea lor. Dar nu!

Probabil, iarăşi influenţat de mama lui, că îl suna mereu la serviciu. A doua zi, EL s-a învoit mai devreme şi a plecat direct la mama lui „să petreacă". Cred că i-a băgat „multe" în cap, pentru că a venit la 22.00 noaptea şi cu chef de ceartă. Mă îmbătasem cu apă rece că ceva se va schimba.

Trebuia să mă aştept, că de fiecare dată, că orice conflict cu mama lui, sau dacă ea se supăra „mai tare” nu ducea decât la despărţirea noastră.

Un timp mersese mai bine, dar nu mult! începuse din nou să lipsească nopţile de acasă; salariul nu îl dădea în casă.

Făcusem cerere pentru repartizarea unui apartament cu trei camere. Mama lui nu o lăsase pe fiica lui să stea cu noi, băgându-i mereu în cap că „ea nu este mama ta!” De aceea, mă gândeam că o să fie foarte bine cu trei camere ca fetele să aibă camera lor. Aşa, nici mama lui nu mai putea spune că nu avem spaţiu corespunzător. Începusem să cumpărăm anumite bunuri: două covoare persane, televizor color, vopsele şi alte lucruri folositoare pentru noua casă. Toate le-a dus la mamă-sa, spunând că are mai mult spaţiu. Nu era adevărat, dar iarăşi am crezut în EL. Am insistat să le ţinem la noi, dar nu a vrut să înţeleagă. Salariul spunea că îl strânge la CEC pentru a avea o sumă bună la dispoziţie. Din salariul meu de-abia dacă aveam ce să fac de mâncare şi să iau strictul necesar. Era ca un musafir. Aşteptam vremuri mai bune. Momentan, numai viaţă de familie nu aveam. Eram foarte supărată. Nu mai credeam în nimic, dar spunea adesea că îmi lipseşte răbdarea. Doamne, dar cine a avut mai multă răbdare decât mine?

„Ai răbdare! O să vezi ce bine va fi!”

În căsnicia mea cu EL mi s-au promis mereu vremuri mai bune şi… răbdare!

De la revenirea acasă, nu-mi dădea bani nici să cumpăr o pereche de ciorapi. I-am arătat odată, stând în staţie, că mi s-a rupt ciorapul şi mi-a răspuns, fără să-i fi solicitat bani: „O doamnă care se respectă are cel puţin două perechi de ciorapi de rezervă”.

Vedeţi?! De unde era să ştiu eu…? El era un om inteligent!!!

Am realizat, mult mai târziu, că îmi luam câte ceva de îmbrăcat, doar când mă părăsea şi pleca două-trei luni la mamă-sa. Chiar dacă EL nu aducea banii acasă, asta nu

înseamnă că nu avea grijă cum să cheltuim salariul meu. Eram elegantă, aşa cum am auzit mult mai târziu că eram cotată, şi mă schimbam aproape în fiecare zi doar pentru că eu îmi croşetam, tricotam şi îmi lucram haine la modă.

O prietenă de-a mea se duce într-o zi la EL să se plângă de soţul ei (că doar era comandant, nu?!) şi-i înşiră toate nemulţumirile faţă de soţul ei, care lui îi era subordonat: că nu-i duce tot salariul acasă; că, uneori, vine târziu; că n-o ajută la treburile casei etc.

Eu nu mă enervam aşa uşor, dar auzind-o spunând că i s-a plâns LUI, m-a apucat toţi nervii. După ce a plecat prietena mea, am plecat imediat la EL la birou şi i-am reproşat că „nu este în măsură să rezolve astfel de conflicte între soţi, deoarece EL nu aduce niciun ban în casă; EL lipseşte toată noaptea de acasă, nu că vine mai târziu; de treburile casei nici nu mai vorbesc. Eşti pe dinafară! De ce nu i-ai spus doamnei că nu eşti în măsură să rezolvi cazul?!

Bine (adică nu e bine), dar i le spuneam şi eu doar aşa... ca să mă descarc. Într-un fel nu putea EL să oprească pe cineva dintre subordonaţi ca să vină în audienţă. Îmi ziceam „să vadă şi EL că nicio femeie nu acceptă ceea ce îndur eu şi nu am cui să mă plâng”.

După ce m-am „descărcat” am plecat mai „uşurată”. Eu nu povesteam la nimeni ce se întâmpla în familia mea. Nu-mi plăcea să mă plâng pentru a nu-i strica imaginea. Sau pentru că aşa sunt eu. Nu-mi place să-i bârfesc nici pe cei care mi-au fost prieteni odată.

Credeţi că a înţeles ceva? Aş! A continuat să fie acelaşi om, eu având aceleaşi probleme în cuplu.

De câteva ori i-am spus soţului că mama lui „dacă tot nu ne ajută cu nimic, măcar să ne lase în pace, să nu mai intervină cu influenţe negative asupra ta”. El îi dădea bani lunar, o sumă mai mare decât salariul meu, iar eu, fără nicio ranchiună, îl trimiteam să-i ofere şi ei, dacă aveam ceva bun. Eu întotdeauna mi-am dorit o prietenie cu ea, dar soţul nu mă ajuta în niciun fel.

A fost o vreme când, în mintea mea, puneam toate

aceste neajunsuri din familie pe seama mamei lui. Dar gândind mai aprofundat am realizat că toate acestea nu erau posibile fără voia lui. „Contractul” de a ne uni destinele a fost făcut doar între noi, el „trecuse clauzele” care m-au determinat până la urmă să fiu cu el. El îmi spunea mereu că „fug de fericire dacă nu mă căsătoresc cu el!” Ca atare este singurul responsabil pentru tot „tratamentul” aplicat.

Zilele treceau şi eu speram la mai bine. Începuse bine ziua aceea de mai. Urma să difuzeze un meci la televizor. „Spune-mi repede acum ce ai de spus că începe meciul şi nu vreau să fiu deranjat!” Gândul mi-a zburat la o situaţie asemănătoare când nu eram căsătoriţi şi eu l-am atenţionat că începe meciul, că era Campionat, iar el, la telefon, din casa lui în care îşi plângea singurătatea, mi-a replicat: „De meci îmi arde mie acum?!”

Ca să-mi umplu timpul, că nu aveam „vorbitor” două ore, mi-am făcut de lucru la bucătărie, pregătind ceva bun pentru momentul când îmi va fi anunţat scorul.

Ies din bucătărie şi dau de EL pe hol legându-şi şireturile la pantofi.

— Ce faci? Pleci?

— Da!

Nu am mai întrebat unde, că oricum mi-ar fi spus: la mama!

— Mai stai puţin să mâncăm ceva!

— Nu, nu mai stau! Şi a ieşit pe uşă fără nicio explicaţie. Eram obişnuită, dar şi sătulă cu plecările lui. Am rămas plângând. Nu puteam să mă liniştesc. Neştiind ce să fac, mă îmbrac şi merg pe faleză, în dreptul Cazinoului. Priveam marea, sprijinită de balustradă şi plângeam. M-aş fi dus după EL, la mama lui, dar ştiam că nu sunt primită.

Nu a venit seara acasă! Am sunat, a răspuns maică-sa şi mi-a zis: „să nu-l mai caut, că nu este acasă!”

A doua zi, observ din troleibuz staţionată o maşină tip ARO, alături de doi colegi de-ai lui. Cobor şi imediat cineva mă întreabă: „Unde este domnul comandant? Am fost

acasă la mama lui, că aşa mi-a spus, să-l caut acolo, dar nu este!”

Auzindu-i răspunsul am intrat în panică. „Oare ce i s-o fi întâmplat?” Mă gândeam la tot ce e mai rău. „Dacă a avut un accident, dacă a fost bătut de cineva?! îmi face EL multe probleme, dar îmi este fidel. Doar mereu îmi spune că nu poate trăi fără mine! Doamne, ce a păţit?” Nu le-am spus nici că nu a dormit acasă, ca să nu afle şi ei ce se întâmplă în familia noastră.

Mai era o staţie de troleibuz până unde trecea maşina unităţii şi plec, să nu cumva să pierd autobuzul. Stând în staţie trece ARO înaintea autobuzului unde EL, postat pe locul din faţă, nu mia aruncat nicio privire. Deja pentru mine a fost prea mult. Îi cunoşteam de-acum reacţiile. Nu trebuia să ne ameninţăm cu divorţul. El era mereu imprevizibil. O vorbă de-a mamei lui îi era suficient.

Ajung la unitate bolnavă din cauza frământărilor. „Oare nu-i nimic de făcut cu omul ăsta? Atât este de iresponsabil!?”

Doctoriţa unităţii, Filip N., îmi administrează câteva medicamente „şoc”, aşa cum s-a exprimat dumneaei, ca să-mi revin. Eram foarte apropiate. De multe ori mi-a povestit, la o cafea, greutăţile prin care a trecut în viaţă. De data aceasta, pentru prima dată, i-am spus şi eu cu ce probleme mă confrunt în căsnicie. A rămas foarte uimită. Soţul meu era comandantul ei de unitate.

Nu m-am dus în acea zi la EL, la birou. Voiam să fiu „finuţă”, „o doamnă”. Dar nici nu mă gândeam că n-o să vină el, să-mi explice ce s-a întâmplat. Nu a venit nici la birou, dar nici seara, acasă. Ca să dau telefon nu avea rost, că oricum mamă-sa nu mi-l dădea. Aveam totuşi stabilită o parolă cu EL. „Sun o dată, închid şi când sun a doua oară, să răspundă!” Se mai întâmplase să-l sun, cu parolă, dar nu-mi răspundea. Motiva pe urmă, ca scuză, „că probabil a fost în baie sau în dormitor şi nu a auzit telefonul!” (şic!!!) …

M-am înarmat cu răbdare (deşi îmi reproşa mereu că nu am răbdare – ei da, acesta era defectul meu) şi am zis

că o să aflu a doua zi, la serviciu.

Am fost norocoasă că l-am găsit singur. Orice îl întrebam, fără să mă privească în ochi, cu mâinile prinse de cap şi ochii plecaţi, îmi repeta întruna: „Sunt vinovat, sunt vinovat”. Nimic mai mult.

Nici în zilele următoare nu am reuşit să purtăm un dialog pe această temă.

Am primit altă citaţie de divorţ.

Dacă mă întâlneam cu cineva care îmi vorbea despre noi, îi spuneam că: „de data aceasta niciun argument din partea lui nu mă va mai aduce înapoi! Ştiam că este slab şi când aude ceva, se conformează fără să lupte.

Regret nespus că l-am crezut de prea multe ori şi i-am dat atâtea şanse!”

Îi cunoşteam caracterul pe această latură. Dacă ajunge la urechile lui, sigur nu va mai încerca vreodată. Asta dovedea că nici în el nu avea încredere. De fapt, EL nu era nici pe departe un om iubitor, sensibil, responsabil. Acum pot spune că nu are criterii şi principii în conduita lui.

Trebuia să fie o lecţie de viaţă ştiind că nu este nici pe departe recunoscător celor ce lui îi făcuse un bine în viaţă. Cum putea să-mi fie mie recunoscător pentru tot ce am îndurat, fără ca măcar una dintre promisiuni să o îndeplinească.

După divorţ am auzit că EL trăia la mamă-sa cu o femeie pe care i-o găsise EA. „Şleampătă, insipidă, incoloră, inodoră” a fost prima informaţie pe care am primit-o de la cineva care o văzuse. Altcineva mi-a spus că l-a văzut împreună cu ea chiar înainte de a ne despărţi. „Părea o boschetară – mi-a spus Nina, prietena mea, că a rugat-o Mihaela, o vecină de-a ei, să-mi spună aceste cuvinte, care îi văzuse împreună. De atunci am primit fel de fel de informaţii despre ea, dar niciuna care să îi susţină gusturile. Am concluzionat: „Ce ştia tot satul, nu ştiam eu…”

Când a plecat ultima dată, am auzit cum a fost „şantajat” de mamă şi fiică, spunându-i amantei: „va trebui

să ne mutăm la tine… Numai aşa îl putem obliga să vină după noi!”

Făcând o retrospectivă asupra celor 12 ani petrecuţi împreună am realizat că am fost singură – nu în doi; că eu am greşit crezând necondiţionat în tot ce-mi spunea de fiecare dată când mă ruga să-l iert!

Toată „zestrea” care mi-a rămas de la el a fost aceea că: „Astăzi, nu mai dau nimănui a doua şansă! Am rămas cu o totală neîncredere, chiar şi în oamenii de bună credinţă!”

Mi-a distrus cei mai frumoşi ani, anii tinereţii. Nu mai pot crede în vorbele nimănui. Doar în fapte. Trebuia să mă orientez după vorbele cuiva: „Încrederea trebuie câştigată, nu declarată!”

Nu a fost totul în negru. Dar apelând la acea „listă” cu bune şi rele, partea a doua a tabelului a depăşit cu mult numărul. Şi pe urmă, nu am avut nicio putere să fac altfel.

Ce bine ar fi dacă viaţa noastră nu s-ar intersecta cu personaje negative, oameni fără onoare şi caracter. Aceştia ne transformă viaţa într-un iad. Norocul nostru – aşa cum ghinionul nostru – sunt, uneori, oamenii din jur!

Căsătoria, este ca şi construcţia unei case, trebuie zidită pe un teren solid. Altfel, se duce totul de râpă şi rămâi fără nimic, chiar dacă ai fost cinstit şi ai muncit toată viaţa. Fiţi atenţi în ce investiţi – material sau sentimental!

Alegeţi-vă terenul… dar alegeţi-vă şi prietenii!

ISBN 9781507836736

De aceeaşi autoare:

- ***Ştiai că timpu-i colorat?*** – roman, Editura Nelinişti metafizice, Constanţa 2007
- ***Cândva... prietene*** – roman, Editura Nelinişti metafizice, Constanţa 2008
- ***Confesiunile Angelei*** – roman, Editura Nelinişti metafizice, Constanţa 2009
- ***Vremuri, oameni şi... destine***, eseuri, Editura Virom, Constanţa 2010
- ***Antologie jurnalistică***, vol. I – O felie de viaţă, Ed. Vif, Constanţa, 2012, publicistică
- ***Antologie jurnalistică***, vol. II – Locuri şi evenimente, Ed. Vif, Constanţa, 2013, publicistică
- ***Jocul Destinului***, roman, Editura Ex Ponto, Constanţa, 2013
- ***Vremuri, oameni şi... destine***, eseuri, corectat şi adăugit, reeditat de Editura Imperium, cu sprijinul financiar al U.D.T.T.M.R. Constanţa, 2014.
- ***Basarabia, pământ străbun*** – editura NeXTbook, Constanţa, 2014
- **Antologie jurnalistică,** vol.III – Interviuri, cronici, reportaje, Editura NEXTbook, Constanţa 2014.
- **Monografia comunei Borcea** – editura NeXTbook, Constanţa 2014